

Najaarsnota 2018

gemeente Berkelland

INHOUDSOPGAVE

Najaarsnota 2018	1
Inhoudsopgave	4
Ontwikkelprogramma Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur	5
Ontwikkelprogramma Demografische ontwikkelingen	12
Ontwikkelprogramma Plattelandsontwikkeling	19
Ontwikkelprogramma Jeugd en Zorg.....	24
Ontwikkelprogramma Economie en werkgelegenheid	30
Ontwikkelprogramma Energie en duurzaamheid.....	37
Ontwikkelprogramma Omgevingswet.....	42
Cultuur	45
Sport	48
Recreatie en toerisme	53
Wonen	61
Leefomgeving	65
Integrale veiligheid	72
Financiën	76
Bedrijfsvoering.....	79
Investerings	85

ONTWIKKELPROGRAMMA VERANDERENDE SAMENLEVING, VERNIEUWD BESTUUR

Ontwikkelprogramma Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur

"Inwoners doen naar vermogen en vanuit hun eigen kracht mee in de samenleving"

Wat speelt er?

- De Doe-het-samen-samenleving gaat over aansluiten op kennis, inzet, ervaring en behoefte van inwoners. De gemeente bepaalt en regelt minder, gaat 'naar buiten' en is partner in de samenleving.
- De Doe-het-samen-samenleving vraagt om een andere rol van de gemeentelijke organisatie, om bestuurlijke vernieuwing en inzet van inwoners, college, gemeenteraad en medewerkers.
- Het ontwikkelprogramma biedt ruimte om te experimenteren met hoe de eigentijdse rol van de gemeente er uit kan zien bij verschillende initiatieven.

Speerpunten

1. Dienstbaarheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij alle projecten evalueren we onze rol (houding en gedrag) met behulp van de Participatiemonitor.

De medewerkers en teams leren via de Participatiemonitor van ervaringen uit en bij projectinitiatieven.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Gemeentelijke projecten pakken we samen met inwoners, bedrijven en organisaties op

Gemeentelijke projecten zijn onder meer: de groenprojecten (bijvoorbeeld in wijk De Koppel/Cycloonpark Borculo), het bestemmingsplan Buitengebied, de Omgevingswet, het Energie Uitvoeringsprogramma, Centrumplannen Eibergen en Borculo. Ook worden de ervaringen en kennis van de pilot met de inwoners en organisaties in Beltrum (match woonwensen en woningaanbod) doorvertaald naar andere projecten met inwoners en organisaties in de (kleine) kernen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan, Oostrum Joost van, Neut Maikel van der, Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Met samenleving, college, raad en de gemeentelijke organisatie in contact over de nieuwe rol van de gemeente in de veranderende samenleving.

O.a. door dialooggesprekken, via de contactpersonen uit het gebiedsteam, social media, Voormekaar teams, inloopuren, collegebezoeken (aan kernen, wijken, buurten, bedrijven, organisaties en bijeenkomsten). We

organiseren leer-netwerk en kennis bijeenkomsten met partners in de samenleving (zoals de Berkellanddag en het bezoek met maatschappelijke betrokken inwoners en organisaties aan Oost Groningen/Drenthe in 2017).
Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Toekomstgericht, effectief en innovatief leren omgaan met veranderde posities en dagelijkse dilemma's van de participatiemaatschappij door mee te doen in de leerkring/het onderzoek "Ambtelijk vakmanschap in de participatiemaatschappij".

De leerkring wordt getrokken door de Universiteit van Tilburg. Specifieke vragen die in de leerkring aan bod komen zijn: Hoe wordt de verbinding gelegd tussen bewonersparticipatie en de interne processen in de gemeente? Hoe kunnen ambtenaren omgaan met spanningen tussen initiatieven en beleid of regelgeving? Waar liggen de grenzen tussen loslaten, faciliteren en sturen en hoe kies of schakel je als ambtenaren tussen deze rollen? Hoe betrek je collega's, raad en college bij initiatieven? En hoe kunnen nieuwe werkwijzen worden ingebed in de bestaande ambtelijke functies? Hoe combineer en deel je als ambtenaar professionele en lokale kennis op een effectieve manier? En hoe moeten democratische waarden (gelijkheid en inclusie, verantwoording, deliberatie) gestalte krijgen in de context van maatwerk en initiatief?

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

2. Samenwerking

Wat gaan we daarvoor doen?

Leren met voorbeeldprojecten en deze evalueren.

We sluiten aan op wat er leeft. De doelen van initiatiefnemers en hun proces en tempo zijn daarbij leidend (denk aan projecten voormalige rioolwaterzuiveringen in Neede en Borculo).

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We gaan de dialoog met inwoners en maatschappelijke organisaties aan.

We gaan de dialoog aan met de samenleving. We organiseren of faciliteren hiertoe bijeenkomsten en gaan verder met onze buurt- en wijkaanpak. Andere voorbeelden zijn de Ontwikkelagenda's van de kernen, innovatief wegbeheer en de Maatschappelijke agenda. Ook kijken we hoe we het best kunnen aansluiten op burgerinitiatieven.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele begroting NJN 2018	Wijzigingen Najaarsnota	Begroting na Najaarsnota	MeerJB 2019	MeerJB 2020	Meer JB 2021
Lasten						
010.010 Regionale woonagenda aansluiting lokale woonagenda	-70	0	-70	0	0	0
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	-876	0	-876	-876	-876	-876
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	-321	0	-321	-80	-80	-80
010.040 Monitoren toekomstige sloopopgave	-30	0	-30	0	0	0
010.500 Loonkosten programma Plezierig wonen	-1.423	0	-1.423	-1.423	-1.423	-58
010.700 Rente en afschrijving programma Plezierig wonen	-380	0	-380	-140	-140	-140
020.010 Zaaien van kleurrijke zaadmengsels	-702	0	-702	-189	-189	-189
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	-2.170	-125	-2.295	-1.964	-1.964	-1.964
020.030 Beh onderh vern renov riolering	-1.580	0	-1.580	-1.504	-1.511	-1.511
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	-2.985	-22	-3.007	-3.101	-3.101	-3.101
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	-703	0	-703	-703	-703	-703
020.060 Zwerfafval	-54	0	-54	-54	-54	-54
020.070 Afval scheiden	-3.277	0	-3.277	-3.020	-3.020	-3.020
020.080 Onderwijs en huisvesting	-829	0	-829	-787	-787	-787
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-269	0	-269	-251	-251	-251
020.500 Loonkosten programma Fijn leven	-3.208	0	-3.208	-3.208	-3.208	-3.208
020.700 Rente en afschrijving programma Fijn leven	-4.733	0	-4.733	-4.732	-4.732	-4.732
030.010 Netwerkbijeenkomsten duurzame landbouw	-277	0	-277	-43	-43	-43
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	-71	0	-71	-71	-71	-71
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	-62	0	-62	-62	-62	-62
030.080 Integrale kavelruil	-30	-100	-130	0	0	0
030.700 Rente en afschrijving programma Vitaal platteland	0	0	0	-38	-43	-43
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	-6.988	-2.280	-9.267	-4.530	-4.530	-4.530
040.020 PGB	-410	17	-393	-8.986	-1.300	-1.300
040.025 PGB WMO en Begeleiding	-590	-62	-652	-5.595	-5.595	-5.595
040.030 Jeugd	-8.219	-1.122	-9.342	0	-7.800	-7.989

040.040 Algemene voorzieningen	-1.607	0	-1.607	-1.532	-1.532	-1.532
040.050 Inburgering	-30	0	-30	-30	-30	-30
040.060 Loonkosten	-3.809	0	-3.809	-2.509	-2.509	-2.509
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	-390	0	-390	-390	-390	-390
050.020 Samenwerken met Duitsland	-12	0	-12	-12	-12	-12
050.026 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-30	0	-30	0	0	0
050.028 Stimuleren maakindustrie	-20	0	-20	-20	-20	-20
050.029 stimuleren onderzoek/ontwikkeling duurzame bedrijven	-20	0	-20	0	0	0
050.030 Ondernemersfonds	-185	0	-185	-15	-15	-15
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	-21	0	-21	-21	-21	-21
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	-15.654	1.364	-14.290	-14.131	-14.131	-14.131
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	-725	-211	-936	-1.134	-934	-734
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	-11	0	-11	-11	-11	-11
050.070 Vrije tijdseconomie	-249	0	-249	-249	-249	-249
050.500 Loonkosten programma Werken en ondernemen in de regio	-8.226	0	-8.226	-8.161	-8.161	-8.164
050.700 Rente en afschrijving programma Werken en ondernemen in de regio	-1.766	0	-1.766	-1.763	-1.763	-1.763
060.040 Actief met duurzame energie	-155	0	-155	-7	-7	-7
060.500 Loonkosten programma Actief met duurzaamheid en energie	-238	0	-238	-238	-238	-238
060.700 Rente en afschrijving programma Actief met duurzaamheid en energie	-48	0	-48	-48	-48	-48
070.010 Verbinding sport, cultuur en welzijn (Brede Impuls)	-232	0	-232	-232	-232	-232
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	-756	-192	-948	-419	-419	-419
070.030 Faciliteren Sport Federatie Berkelland	-100	0	-100	-79	-79	-79
070.040 Ondersteuning sportverenigingen	-1.013	0	-1.013	-947	-947	-947
070.050 Subsidieren jeugdleden sportverenigingen	-86	0	-86	-82	-82	-82
070.500 Loonkosten programma Sport is meer	-174	0	-174	-174	-174	-174
070.700 Rente en afschrijving programma Sport is meer	-176	0	-176	-176	-181	-176

080.010 Vrijwilligers Dorpsboke	-35	0	-35	-35	-35	-35
080.020 Subs div lokale culturele act	-538	0	-538	-516	-516	-516
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	-595	0	-595	-561	-561	-561
080.050 Gemeentelijke monumenten	-149	0	-149	-141	-141	-141
080.060 Erfgoedpact en -centrum	-230	0	-230	-230	-230	-230
080.090 Cultuurnota met uitvoeringsprogramma	-17	0	-17	-17	-17	-17
080.500 Loonkosten programma Cultuur is voor iedereen	-173	0	-173	-173	-173	-173
080.700 Rente en afschrijving programma Cultuur is voor iedereen	-9	0	-9	-9	-9	-9
090.010 Brandveilig wonen	-2.120	0	-2.120	-2.195	-2.270	-2.345
090.020 Handhavingsbeleid	-2	0	-2	-2	-2	-2
090.500 Loonkosten programma Samen veilig	-78	0	-78	-78	-78	-78
110.020 Beheer financiële middelen	-42	0	-42	-22	-22	-22
110.040 Belastingen en leges	-914	0	-914	-873	-873	-873
110.080 Uitvoering OZB	-353	0	-353	-255	-255	-255
110.090 Overige baten en lasten	-2.347	130	-2.217	-4.807	-3.507	-3.517
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	-7.435	-1.653	-9.087	-6.769	-6.769	-6.769
110.500 Loonkosten programma Financiën	-11.182	0	-11.182	-10.010	-10.010	-10.010
110.700 Rente en afschrijving programma Financiën	-3.899	0	-3.899	-3.733	-3.568	-3.402
120.010 Iedereen wordt op tijd geïnformeerd over de Omgevingswet	0	0	0	-350	-350	0
Totaal Lasten	-106.108	-4.256	-110.364	-104.513	-103.053	-101.245
Baten						
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	1.015	0	1.015	1.015	1.015	1.015
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	785	0	785	785	785	785
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	330	0	330	312	312	312
020.030 Beh onderh vern renov riolering	6.096	0	6.096	6.046	6.046	6.046
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	205	0	205	205	205	205
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	1	0	1	1	1	1
020.060 Zwerfafval	54	0	54	54	54	54
020.070 Afval scheiden	3.957	0	3.957	3.957	3.957	3.957

020.080 Onderwijs en huisvesting	143	0	143	143	143	143
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	108	443	551	108	108	108
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	0	0	0	18	18	18
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	29	0	29	29	29	29
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	795	-100	695	800	800	800
040.040 Algemene voorzieningen	2	0	2	2	2	2
040.050 Inburgering	30	0	30	30	30	30
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	501	0	501	501	501	501
050.030 Ondernemersfonds	170	0	170	0	0	0
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	54	0	54	54	54	54
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	8.560	423	8.983	8.377	8.377	8.377
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	1.594	0	1.594	1.436	1.400	1.378
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	0	0	0	0	0	0
050.070 Vrije tijdseconomie	2	0	2	2	2	2
060.040 Actief met duurzame energie	0	0	0	0	0	0
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	269	316	585	269	269	269
080.020 Subs div lokale culturele act	24	0	24	24	24	24
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	5	0	5	5	5	5
080.050 Gemeentelijke monumenten	14	0	14	14	14	14
090.010 Brandveilig wonen	0	0	0	0	0	0
090.020 Handhavingsbeleid	0	0	0	0	0	0
110.020 Beheer financiële middelen	5.284	0	5.284	4.298	4.298	3.598
110.040 Belastingen en leges	1.583	0	1.583	1.545	1.545	1.545
110.050 Heffen OZB	8.410	0	8.410	8.410	8.410	8.410
110.060 Algemene uitkering	63.608	-304	63.303	63.099	62.800	62.677
110.080 Uitvoering OZB	0	0	0	0	0	0
110.090 Overige baten en lasten	208	0	208	208	208	208
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	1.850	0	1.850	2.514	2.514	2.514
Totaal Baten	105.685	777	106.462	104.259	103.925	103.080
Resultaat	-423	-3.478	-3.902	-254	872	1.835

ONTWIKKELPROGRAMMA DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN

Ontwikkelprogramma Demografische ontwikkelingen

"Vitale en leefbare kernen in Berkelland"

Wat speelt er?

- Het aantal huishoudens daalt na 2020, waardoor er meer aanbod van woningen zal zijn dan vraag. Doordat de samenstelling ook verandert, komt er ook een andere vraag naar woningen.
- In 2025 is 28% van de inwoners 65+, terwijl het aantal kinderen en werkende mensen daalt met 34%. Deze veranderingen hebben effect op onder meer scholen, vrijwilligers, arbeidsmarkt en zorg.
- We worden bewuster dat veranderingen om andere oplossingen vragen dan we gewend zijn.
- We zijn actief aan de slag om de kansen die de demografische ontwikkelingen biedt ook te benutten. Zo werken we voor de grote kernen aan een ontwikkelagenda, schrijven kleine kernen een nieuwe toekomstvisie en denken scholen en verenigingen na over een fusie.

Speerpunten

1. Bewustwording en erkenning van de effecten van de demografische ontwikkelingen

Wat gaan we daarvoor doen?

We sluiten aan bij actuele projecten en onderzoeken over de demografische ontwikkelingen in de Achterhoek, om zo ook als regio de leefbaarheid te vergroten

Denk hierbij aan projecten die spelen in de Achterhoek Agenda 2020, zoals het Algemeen Woonwensen- en Leefbaarheidsonderzoek, onderzoek naar de VAB's (Vrijkomende Agrarische Bebouwing) en het opzetten van een regionaal bewustwordingstraject demografische ontwikkelingen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We verbinden verschillende beleidsterreinen op onderwijs-arbeidsmarkt en wonen-zorg met als doel afstemming over gevolgen van de demografische ontwikkelingen.

We organiseren onder meer bijeenkomsten om ervaring en kennis te delen. Zo ontstaat samenhang tussen de beleidsterreinen. Bij wonen en zorg is er nu een Regietafel (zie programmalijs wonen en zorg).

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zorgen voor actuele cijfers over de bevolkingsprognose van Berkelland en analyseren per thema de gevolgen van de demografische ontwikkelingen

De cijfers worden periodiek geactualiseerd door ABF / CBS / Provincie Gelderland.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. De kansen die de demografische ontwikkelingen biedt worden actief en integraal opgepakt

Wat gaan we daarvoor doen?

De komende twee jaar ligt het accent in ondersteuning van activiteiten op de terreinen: daling ledenaantal verenigingen, arbeidsmarkt en langer zelfstandig thuis wonen.

We verbinden de verschillende beleidsterreinen zoals wonen, economie en scholen, om zo efficiënt mogelijk te sturen op kansen en mogelijkheden.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties maken we de ontwikkelagenda's van de grote kernen concreet.

De integrale ontwikkelagenda is een dynamische agenda waarin de belangrijkste ruimtelijke gebiedsopgaven, keuzes en prioritaire projecten voor de vier grote kernen, de zeven kleine kernen en het buitengebied staan.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen betrokkenen, vanuit (dorps-)organisaties, bedrijven en inwoners, in het zoeken naar oplossingen en sturingsmogelijkheden.

We helpen dorpsorganisaties, wanneer noodzakelijk, om in de (dorps-)visies de effecten van de bevolkingsverandering mee te nemen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We werken met een herstructureringsfonds om nadelige gevolgen van krimp tegen te gaan. Investeren in de openbare ruimte en bestaand vastgoed is noodzakelijk.

Met lokale co-financiering kunnen we samen met andere eigenaren en gebruikers van het gebied bijdragen aan projecten die kwaliteit toevoegen aan de leefomgeving. Ook zoeken we regionaal naar mogelijkheden om een sloop- /transformatiefonds in te stellen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Wat mag het kosten?

Het werkbudget voor de programmalijn demografische ontwikkelingen zal besteed worden aan verder kwalitatief onderzoek (cijfers / analyse e.d.), projecten en eventuele tijdelijke ondersteuning op het terrein van demografische ontwikkelingen. Om zo de doelen die in de programmabegroting staan te behalen.

Financiële ontwikkelingen in de begroting

De begroting wordt beïnvloed door de krimp. Net als de krimp zelf zal deze ontwikkeling zich geleidelijk voordoen. Het is daarbij lastig om aan te geven of een stijging of een daling van een budget rechtstreeks het gevolg is van de demografische ontwikkelingen. Ook andere factoren kunnen een rol spelen. Als indicatie kunnen we aangeven dat onze algemene uitkering met het aantal inwoners en huishoudens van 2035 €1,8 miljoen lager zou kunnen zijn.

De Regio Achterhoek is aangemerkt als een krimpregio. Dit betekent dat de Regio Achterhoek ook geld van het Rijk krijgt om krimpvraagstukken op te lossen. Het gaat om ongeveer €1.000.000 per jaar (2016-2020). Een deel van het geld wordt onder meer ingezet voor de aanpak integrale leegstand en een plausibiliteitstoets VAB's.

Kosten Woningbouw

Er is rekening gehouden met een voorziening voor afwaardering van gemeentelijke bouwgronden.

De bestemmingsreserve herstructurering ondersteunt initiatieven die gericht zijn op leefbare en vitale dorpen.

Dit kan door procesondersteuning, het instellen van een fonds of het geven van een investeringsbijdrage.

Enkele voorbeelden van initiatieven zijn : wijk en buurtplannen zoals in de Koppel en de Berg, het veranderen van een bestemming om leegstand aan te pakken, vermindering van het aantal woningen door sloop en nieuwbouw of ouderen langer zelfstandig te laten wonen.

De maximale omvang van deze reserve is €7 miljoen.

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Het aantal aansluitingen zal de komende jaren dalen. Wel moeten dezelfde (investerings-)kosten gedragen worden door het lagere aantal aansluitingen. Los van andere ontwikkelingen zou hierdoor in 2040 het tarief met 10% omhoog moeten. In het nieuwe GRP of Watertakenplan (eind 2018 / begin 2019) worden alternatieven aangereikt om het tarief minder hard te laten stijgen.

Overige belastingen

Wat betreft de demografische ontwikkelingen verwachten wij geen stijging van de afvalstoffenheffing. Minder inwoners zou ook tot minder afval en lager inzamel- en verwerkingskosten moeten leiden. Voor de OZB zal de belastingdruk bij het huidige beleid waarschijnlijk stijgen, omdat dezelfde opbrengst met minder gebouwen moet worden gerealiseerd.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele begroting NJN 2018	Wijzigingen Najaarsnota	Begroting na Najaarsnota	MeerJB 2019	MeerJB 2020	Meer JB 2021
Lasten						
010.010 Regionale woonagenda aansluiting lokale woonagenda	-70	0	-70	0	0	0
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	-876	0	-876	-876	-876	-876
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	-321	0	-321	-80	-80	-80
010.040 Monitoren toekomstige sloopopgave	-30	0	-30	0	0	0
010.500 Loonkosten programma Plezierig wonen	-1.423	0	-1.423	-1.423	-1.423	-58
010.700 Rente en afschrijving programma Plezierig wonen	-380	0	-380	-140	-140	-140
020.010 Zaaien van kleurrijke zaadmengsels	-702	0	-702	-189	-189	-189
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	-2.170	-125	-2.295	-1.964	-1.964	-1.964
020.030 Beh onderh vern renov riolering	-1.580	0	-1.580	-1.504	-1.511	-1.511
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	-2.985	-22	-3.007	-3.101	-3.101	-3.101
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	-703	0	-703	-703	-703	-703
020.060 Zwerfafval	-54	0	-54	-54	-54	-54
020.070 Afval scheiden	-3.277	0	-3.277	-3.020	-3.020	-3.020
020.080 Onderwijs en huisvesting	-829	0	-829	-787	-787	-787
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-269	0	-269	-251	-251	-251
020.500 Loonkosten programma Fijn leven	-3.208	0	-3.208	-3.208	-3.208	-3.208
020.700 Rente en afschrijving programma Fijn leven	-4.733	0	-4.733	-4.732	-4.732	-4.732
030.010 Netwerkbijeenkomsten duurzame landbouw	-277	0	-277	-43	-43	-43
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	-71	0	-71	-71	-71	-71
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	-62	0	-62	-62	-62	-62
030.080 Integrale kavelruil	-30	-100	-130	0	0	0
030.700 Rente en afschrijving programma Vitaal platteland	0	0	0	-38	-43	-43
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	-6.988	-2.280	-9.267	-4.530	-4.530	-4.530
040.020 PGB	-410	17	-393	-8.986	-1.300	-1.300
040.025 PGB WMO en Begeleiding	-590	-62	-652	-5.595	-5.595	-5.595
040.030 Jeugd	-8.219	-1.122	-9.342	0	-7.800	-7.989

040.040 Algemene voorzieningen	-1.607	0	-1.607	-1.532	-1.532	-1.532
040.050 Inburgering	-30	0	-30	-30	-30	-30
040.060 Loonkosten	-3.809	0	-3.809	-2.509	-2.509	-2.509
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	-390	0	-390	-390	-390	-390
050.020 Samenwerken met Duitsland	-12	0	-12	-12	-12	-12
050.026 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-30	0	-30	0	0	0
050.028 Stimuleren maakindustrie	-20	0	-20	-20	-20	-20
050.029 stimuleren onderzoek/ontwikkeling duurzame bedrijven	-20	0	-20	0	0	0
050.030 Ondernemersfonds	-185	0	-185	-15	-15	-15
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	-21	0	-21	-21	-21	-21
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	-15.654	1.364	-14.290	-14.131	-14.131	-14.131
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	-725	-211	-936	-1.134	-934	-734
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	-11	0	-11	-11	-11	-11
050.070 Vrije tijdseconomie	-249	0	-249	-249	-249	-249
050.500 Loonkosten programma Werken en ondernemen in de regio	-8.226	0	-8.226	-8.161	-8.161	-8.164
050.700 Rente en afschrijving programma Werken en ondernemen in de regio	-1.766	0	-1.766	-1.763	-1.763	-1.763
060.040 Actief met duurzame energie	-155	0	-155	-7	-7	-7
060.500 Loonkosten programma Actief met duurzaamheid en energie	-238	0	-238	-238	-238	-238
060.700 Rente en afschrijving programma Actief met duurzaamheid en energie	-48	0	-48	-48	-48	-48
070.010 Verbinding sport, cultuur en welzijn (Brede Impuls)	-232	0	-232	-232	-232	-232
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	-756	-192	-948	-419	-419	-419
070.030 Faciliteren Sport Federatie Berkelland	-100	0	-100	-79	-79	-79
070.040 Ondersteuning sportverenigingen	-1.013	0	-1.013	-947	-947	-947
070.050 Subsidieren jeugdleden sportverenigingen	-86	0	-86	-82	-82	-82
070.500 Loonkosten programma Sport is meer	-174	0	-174	-174	-174	-174
070.700 Rente en afschrijving programma Sport is meer	-176	0	-176	-176	-181	-176

080.010 Vrijwilligers Dorpsboke	-35	0	-35	-35	-35	-35
080.020 Subs div lokale culturele act	-538	0	-538	-516	-516	-516
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	-595	0	-595	-561	-561	-561
080.050 Gemeentelijke monumenten	-149	0	-149	-141	-141	-141
080.060 Erfgoedpact en -centrum	-230	0	-230	-230	-230	-230
080.090 Cultuurnota met uitvoeringsprogramma	-17	0	-17	-17	-17	-17
080.500 Loonkosten programma Cultuur is voor iedereen	-173	0	-173	-173	-173	-173
080.700 Rente en afschrijving programma Cultuur is voor iedereen	-9	0	-9	-9	-9	-9
090.010 Brandveilig wonen	-2.120	0	-2.120	-2.195	-2.270	-2.345
090.020 Handhavingsbeleid	-2	0	-2	-2	-2	-2
090.500 Loonkosten programma Samen veilig	-78	0	-78	-78	-78	-78
110.020 Beheer financiële middelen	-42	0	-42	-22	-22	-22
110.040 Belastingen en leges	-914	0	-914	-873	-873	-873
110.080 Uitvoering OZB	-353	0	-353	-255	-255	-255
110.090 Overige baten en lasten	-2.347	130	-2.217	-4.807	-3.507	-3.517
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	-7.435	-1.653	-9.087	-6.769	-6.769	-6.769
110.500 Loonkosten programma Financiën	-11.182	0	-11.182	-10.010	-10.010	-10.010
110.700 Rente en afschrijving programma Financiën	-3.899	0	-3.899	-3.733	-3.568	-3.402
120.010 Iedereen wordt op tijd geïnformeerd over de Omgevingswet	0	0	0	-350	-350	0
Totaal Lasten	-106.108	-4.256	-110.364	-104.513	-103.053	-101.245
Baten						
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	1.015	0	1.015	1.015	1.015	1.015
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	785	0	785	785	785	785
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	330	0	330	312	312	312
020.030 Beh onderh vern renov riolering	6.096	0	6.096	6.046	6.046	6.046
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	205	0	205	205	205	205
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	1	0	1	1	1	1
020.060 Zwerfafval	54	0	54	54	54	54
020.070 Afval scheiden	3.957	0	3.957	3.957	3.957	3.957

020.080 Onderwijs en huisvesting	143	0	143	143	143	143
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	108	443	551	108	108	108
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	0	0	0	18	18	18
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	29	0	29	29	29	29
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	795	-100	695	800	800	800
040.040 Algemene voorzieningen	2	0	2	2	2	2
040.050 Inburgering	30	0	30	30	30	30
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	501	0	501	501	501	501
050.030 Ondernemersfonds	170	0	170	0	0	0
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	54	0	54	54	54	54
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	8.560	423	8.983	8.377	8.377	8.377
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	1.594	0	1.594	1.436	1.400	1.378
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	0	0	0	0	0	0
050.070 Vrije tijdseconomie	2	0	2	2	2	2
060.040 Actief met duurzame energie	0	0	0	0	0	0
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	269	316	585	269	269	269
080.020 Subs div lokale culturele act	24	0	24	24	24	24
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	5	0	5	5	5	5
080.050 Gemeentelijke monumenten	14	0	14	14	14	14
090.010 Brandveilig wonen	0	0	0	0	0	0
090.020 Handhavingsbeleid	0	0	0	0	0	0
110.020 Beheer financiële middelen	5.284	0	5.284	4.298	4.298	3.598
110.040 Belastingen en leges	1.583	0	1.583	1.545	1.545	1.545
110.050 Heffen OZB	8.410	0	8.410	8.410	8.410	8.410
110.060 Algemene uitkering	63.608	-304	63.303	63.099	62.800	62.677
110.080 Uitvoering OZB	0	0	0	0	0	0
110.090 Overige baten en lasten	208	0	208	208	208	208
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	1.850	0	1.850	2.514	2.514	2.514
Totaal Baten	105.685	777	106.462	104.259	103.925	103.080
Resultaat	-423	-3.478	-3.902	-254	872	1.835

ONTWIKKELPROGRAMMA PLATTELANDSONTWIKKELING

Ontwikkelprogramma Plattelandsontwikkeling

"Een vitaal en innovatief buitengebied in Berkelland"

Wat speelt er?

- In de landbouw stoppen boeren met als gevolg vrijkomende agrarische bebouwing. Sommige doorgaande boerenbedrijven groeien binnen ruimte die op bedrijfsniveau beschikbaar is (Wet natuurbescherming, Meststoffenwet).
- In opdracht van de provincie moet de gemeenteraad Plussenbeleid vaststellen voor niet grondgebonden veehouderij. Daarbij spelen onderwerpen als duurzaamheid, leefbaarheid, goede inpassing en dialoog met de omgeving.
- Vraagstukken in het buitengebied zijn onder andere leegstand/hergebruik van stallen, duurzame energie, asbestdaken en circulaire landbouw. Er is aandacht voor het behoud en versterking van het coulissenlandschap als drager van ecologische en landschappelijke kwaliteit. Het coulissenlandschap draagt ook bij aan kwaliteit van initiatieven.
- Het platteland kent veel verenigingen, buurtschappen enzovoort. Veel voorzieningen worden zelf georganiseerd. De samenwerking binnen en tussen inwoners en kleine kernen wordt sterker. Vrijwilligers in het buitengebied en de kleine kernen zijn steeds moeilijker te vinden.

Speerpunten

1. (Agrarisch) ondernemen is basis voor een vitaal buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Initiatiefnemers van nieuwe activiteiten in het buitengebied helpen bij de ontwikkeling hiervan.

We ondersteunen multifunctionele initiatieven in het buitengebied. Voor passende initiatieven voeren we ruimtelijke procedures.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Toepassen van het sloopfonds.

We volgen de ontwikkelingen van groeiende en stoppende bedrijven.

De Bovenplanse sloop-bonusregeling is uitgebreid met een financiële regeling (sloopfonds en subsidieregeling).

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We maken een nieuw bestemmingsplan buitengebied dat zo veel mogelijk ruimte biedt aan duurzame ontwikkeling.

Het "Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016" heeft ter inzage gelegen.

Het nieuwe bestemmingsplan legt vooral de bestaande situatie in het buitengebied vast. Daarbij kent het Voorontwerp een regeling die voorkomen moet dat de uitstoot van stikstof vanuit het plangebied toeneemt. We werken in 2018 verder aan het bestemmingsplan.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

In het voorjaar van 2017 is het “Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016” verschenen. Gedurende de periode 19 april tot 14 juni 2017 lag het Voorontwerp ter inzage in het kader van de inspraakprocedure. Er is ruim gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken. Beantwoording van de inspraakreacties is voorlopig opgeschort en houdt verband met het volgende. Op 27 juni 2017 nam de gemeenteraad een motie aan over de herijking van het geurbeleid. Dit had gevolgen voor de verdere procedure voor het bestemmingsplan. Bij het opstellen van een bestemmingsplan voor het buitengebied moet namelijk een Plan-MER worden opgesteld. Daarbij is het milieueffect dat uitgaat van de agrarische sector een belangrijk onderdeel dat op een goede manier in de regels van het bestemmingsplan moet worden verwerkt. Op 18 september 2018 heeft de gemeenteraad besloten het al geldende geurbeleid ongewijzigd te laten.

Verder is in 2017 duidelijk geworden dat de gemeente Plussenbeleid moet ontwikkelen. De opdracht komt voort uit de Omgevingsverordening Gelderland. Wanneer een gemeente geen Plussenbeleid vaststelt, dan kan zij geen medewerking verlenen aan uitbreidingen van het agrarische bouwvlak voor een niet-grondgebonden veehouderij. Als het wenselijk is om in het bestemmingsplan een regeling op te nemen voor het vergroten van agrarische bouwvlakken voor de niet-grondgebonden veehouderij, dan is het nodig om dit eerst vast te stellen in gemeentelijk Plussenbeleid. Op 23 oktober 2018 heeft de gemeenteraad zich uitspreken over het concept-Plussenbeleid. Vervolgens zal over het Plussenbeleid een inspraakprocedure worden gehouden. Daarna zullen wij de uitkomsten van deze inspraakprocedure met een voorstel voorleggen aan de gemeenteraad.

Hierna zullen wij een nieuw Voorontwerp-bestemmingsplan Buitengebied en een nieuw Plan-MER laten opstellen. Daarbij zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van het vorige Plan-MER en het vorige Voorontwerpbestemmingsplan, maar dan aangepast aan inmiddels gewijzigde wetgeving en jurisprudentie en ook aan het Plussenbeleid, dat dan inmiddels is vastgesteld. In het nieuwe Voorontwerp zullen ook de keuzes mbt de problematiek van dubbele bewoning/inwoning van panden in het buitengebied worden verwerkt. Hierna kan het nieuwe Voorontwerpbestemmingsplan ter inzage worden gelegd in het kader van de inspraakprocedure.

Geld

Voor de vervolgfase van het bestemmingsplan buitengebied is gezien de nieuwe ontwikkelingen naar verwachting een aanvullend budget nodig van € 100.000.

We organiseren netwerkbijeenkomsten, zoals de Berkellanddag, voor bewustwording en kennisdelen over verdienmodellen in het buitengebied.

- We organiseren naar aanleiding van de coachingsgesprekken meerdere klankbordavonden en bijeenkomsten om vraagstukken als kringlooplandbouw, bewust stoppen en het opzetten van een tweede tak te bespreken.
- We stimuleren het gebruik maken van mogelijkheden uit onder meer:
Het Energie Uitvoeringsprogramma.
Kennisnetwerken zoals ‘Kringloopboeren’.
Sloopbonusregeling.
- We bevorderen initiatieven zoals:
Energie Marke Haarlose Veld (HOEduurzaam) voor onderzoek naar verbetering bodemstructuur door toepassen laagwaardige biomassa.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Het platteland blijft sociaal vitaal

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle kleine kernen en Neede hebben een dorpsvisie met uitvoeringsprogramma.

We onderhouden actief contacten met dorpsorganisaties. We volgen samen met de dorpsorganisatie het realiseren van de uitvoeringsprogramma's. We stimuleren inwoners om zelf verantwoordelijkheid te nemen in en voor hun leefomgeving.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

Bevorderen van het indienen van LEADERprojecten.

Jaarlijks maken inwoners en instellingen in Berkelland gebruik van LEADER. We faciliteren aanvragers waar mogelijk en gebruiken daarvoor ons netwerk.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

De raad heeft een leaderbudget voor de looptijd ingesteld.

We bevorderen een jaarlijkse kennisuitwisseling tussen dorpsbelangenorganisaties en lokale verenigingen en stichtingen.

Kennisuitwisseling gebeurt in enkele kernen. We bevorderen met het beschikbaar stellen van informatie over de inwonersamenstelling en ontwikkeling de bewustwording over de toekomst van de kleine kernen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren de jaarlijkse netwerkbijeenkomst van dorpsorganisaties.

We faciliteren leer-netwerken om nieuwe vormen van samenwerking en kennisoverdracht te bevorderen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

- Tijd
- Geld

We maken nieuwe afspraken over de samenwerking met de dorpsorganisaties.

Het huidige convenant loopt in 2018 af. We gaan in overleg over de rol van de gemeente. In het huidige convenant met de dorpsorganisaties staat aangegeven dat elk dorp een actuele dorpsvisie moet hebben.
Portefuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit
- Tijd
- Geld

We voeren de strategische agenda van de P10 uit op de thema's Aantrekkelijk Platteland, Maatwerk Platteland, Samenspel met Stad.

De P10 inventariseert haar parels, (kleine, innovatieve, moderne voorbeelden van bedrijven, instellingen etc.) die het platteland waarde geven voor de stad. We inventariseren tevens de knelpunten die P10 gemeenten ondervinden bij het vestigen van nieuwe economische ontwikkelingen. Op basis van deze inventarisatie gaan we samen met kennisinstellingen, de VNG en het IPO op zoek naar oplossingen.
Portefuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit
- Tijd
- Geld

3. Initiatieven versterken ons prachtige landschap

Wat gaan we daarvoor doen?

Beschermen van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

Bij vergunningverlening houden we rekening met deze waarden. Onder andere door toetsing aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO). We handhaven actief op deze waarden.
Portefuillehouder: Oostrum Joost van, Haaren Marijke van

- Kwaliteit
- Tijd
- Geld

Delen van gemeente-eigendom (b.v. bermen) die in gebruik zijn bij de landbouw terugbrengen naar hun oorspronkelijke functie.

We werken aan een meer ecologisch bermbeheer in samenwerking met de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer. We zaaien een deel van de bermen met een bloemenmengsel bijen- en vlindervriendelijk in.
Portefuillehouder: Bosman Anjo, Oostrum Joost van

- Kwaliteit

Tijd

Geld

Stimuleren van aanleg van nieuwe natuur en landschapsbeheer.

We faciliteren initiatieven voor duurzaam natuur- en landschapsbeheer en aanleg, gericht op biodiversiteit. Betrokkenen zijn eigenaren, de Vereniging Agrarische Landschap Achterhoek en de lokale agrarische natuurbeheerverenigingen.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

ONTWIKKELPROGRAMMA JEUGD EN ZORG

Ontwikkelprogramma Jeugd en Zorg

"Inwoners doen naar vermogen en vanuit hun eigen kracht mee in de samenleving"

Algemeen

Vanaf 2017 is duidelijk dat het niet mogelijk is om de nieuwe taken op het gebied van jeugdzorg en begeleiding uit te voeren voor de daartoe door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Berkelland is daarin niet uniek. Ten opzichte van de begroting 2018 stijgen de lasten voor de zorg en de daaraan gelieerde onderdelen verder. In totaal komen de lasten zo'n € 3,1 miljoen hoger uit. Deze cijfers zijn een prognose op basis van de lasten die tot nu toe bekend zijn. Daarnaast is rekening gehouden met:

- De verhoogde lasten HHT
- De verhoogde subsidie aan de VTNOG
- Een inschatting van de lasten voor ZOOV
- De laatste gegevens van de SVB over de PGB.
- Een hernieuwde inschatting van de inkomsten uit eigen bijdrages.
- Een aanpassing van het budget voor gezondheidsbevordering.

We zijn begonnen met de uitvoering van het beleidskader 'Samen denken, samen doen'. Samen met andere maatregelen die we onderzoeken moet dit leiden tot een verbetering van de financiële situatie van dit programma.

Wat speelt er?

- **Voormekaar organisatie**
Met de vaststelling van het Koersdocument Doorontwikkeling Voormekaar is de positie van Voormekaar bepaald. In de taakuitvoering ligt nu de focus op het versterken van de netwerken en innovatie van zorg en ondersteuning aan inwoners. Inwoners kunnen vaak net zo goed of zelf beter hun boontjes doppen. Daarom speelt de gemeente Berkelland in op de behoeften en initiatieven van de inwoners. Eigen kracht en regie van de inwoners en ondersteuning op maat worden voorop gesteld, zonder de aandacht te verliezen voor mensen die kwetsbaar zijn.
- **Toestroom van nieuwkomers**
Toestroom nieuwkomers met integratievraagstukken, oorlogstrauma's en taalproblemen zorgen voor nieuwe uitdagingen bij gemeente en netwerkpartners (zoals de 'Voormekaarteam's', jeugdzorg, scholen en de SDOA)
- **Gebruik bestaande voorzieningen**
Regelmatige communicatie over het bestaande voorzieningenaanbod blijft nodig om inwoners goed bekend te houden met de ondersteuningsmogelijkheden.
- **Openbare Geestelijke Gezondheidszorg**
De geldstromen voor de ondersteuningstaken van de doelgroepen uit de geestelijke gezondheidszorg (inclusief personen met verward gedrag) gaan veranderen. Nu wordt deze taak nog bekostigd en uitgevoerd door centrumgemeente Doetinchem. Omdat op termijn de individuele gemeenten zelfstandig worden bekostigd zullen die keuzes moeten maken over deze taakuitvoering.
- **Maatschappelijke agenda en preventie**
In de maatschappelijke agenda en het beleidsplan sociaal domein zijn de kaders voor uitvoering vanaf 2018 geschetst. De kaders werken we verder uit in concrete uitvoeringsprogramma's. Dit kunnen wij niet alleen. Samen met maatschappelijke partners gaan wij aan de slag. Daarbij ligt een nadrukkelijk accent op het versterken van preventie. Om beleidsintensivering, voortvloeiend uit de uitvoeringsprogramma's, te kunnen financieren zal de raad het voorstel worden gedaan om een ontwikkelbudget (lumpsum) uit de reserve nadelen decentralisaties beschikbaar te stellen.

Speerpunten

1. Welzijn nieuwe stijl

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de maatschappelijke agenda.

Belangrijke onderdelen daarvan zijn jeugd- en jongerenwerk, mantelzorgondersteuning en vrijwilligers(werk)beleid.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Via algemene voorzieningen stimuleren wij onze inwoners om tot een actieve en gezonde levensstijl te komen.

Dit doen wij onder andere door consultatiebureau Yunio publieke gezondheid GGD en de combinatiefunctionarissen hier op in te zetten.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Wij geven invulling aan mantelzorgwaardering.

Dit doen wij door het verstrekken van het mantelzorgcompliment (€ 100) en het organiseren van een mantelzorg-verwendag.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

2. Aanjagen verdere innovatie vanuit het sociaal domein

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente biedt maatwerk voor inwoners met een chronische ziekte en/of beperking.

Dit doen we via de collectieve zorgverzekering. Voor het jaar 2017 is besloten deze zorgverzekering uit te breiden met het meeverzekeren van het eigen risico in het zwaarste pakket. In 2018 vindt uitbreiding plaats qua aantal zorgverzekeraars.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Een laagdrempelige vorm van cliëntenparticipatie opzetten met ouders en jongeren die gebruik maken van jeugdzorg om hun behoeftes en ideeën mee te nemen in beleid en uitvoering van beleid.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

De Jongerenraad wordt binnenkort geïnstalleerd. We geven tijd en ruimte aan de Jongerenraad om zich te ontwikkelen. Wij kunnen ons voorstellen dat de Jongerenraad op termijn een platform kan zijn om met jongeren en ouders over de jeugdzorg in gesprek te komen.

Tijd

Geld

Een slimme infrastructuur organiseren van inwoners en partners die problematiek vroegtijdig kunnen signaleren.

Er zijn veel contacten met 0de,1e en 2e lijns ondersteuners en organisaties. Door deze contacten met samenwerkingsafspraken binnen kernen, maar zeker ook binnen Berkelland, te bestendigen, kunnen we beter op elkaar inspelen en worden signalen tijdig gedeeld, waardoor er eerder en beter passende interventie plaatsvindt. Goede voorbeelden daarvan die in 2018 een verdiepingsslag krijgen : de verbinding tussen de wijkverpleegkundigen en Voormekaar, versterking van de preventieve functie van de jeugdgezondheidszorg, de pilot met een praktijkondersteuner (POH) jeugd GGZ die de gemeente samen met een huisarts uitvoert. Daarnaast start in 2018 een pilot met partners om tot creatieve oplossingen te komen voor huishoudens die in de knel zitten als gevolg van systemen die onvoldoende op elkaar aansluiten.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het vormgeven van een onafhankelijk meldpunt voor alle vormen van onvrede in het sociale domein.

In het koersdocument doorontwikkeling Voormekaar staat deze ambitie beschreven. In 2018 zal dit nader uitgewerkt worden.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2018 geven we een impuls aan het contractmanagement en wordt sterker gestuurd op de kwaliteit van de geleverde zorg.

Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt om in het verlengde van het lokale contractmanagement op regionale schaal het contractmanagement voor de regionale aanbieders te intensiveren.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2018 wordt de (regionale) inkoop voor de jaren 2019 en verder voorbereid.

Bij de (regionale) inkoop blijft de nadruk liggen op productontwikkeling en preventie. Doel is om producten aan te laten sluiten bij de behoefte en mogelijkheden van inwoners in plaats van bij de behoefte van aanbieders.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Meer samenwerking realiseren op de uitvoering van Participatiewet, Wmo en Jeugdwet en gerelateerde terreinen, zoals Sport, Onderwijs, Cultuur en Gezondheidszorg.

Integraal werken is cruciaal om innovatie in de (jeugd)zorg te realiseren. Daarbij staat integrale ondersteuning door brede vraagverheldering en inzet op zelfredzaamheid en het sociale netwerk en samenwerking tussen partners uit verschillende leefdomeneinen voorop. We sporen bijvoorbeeld vanuit verschillende dimensies mensen aan tot een actieve en gezonde levensstijl.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Ondersteuning Thuis wordt ook in 2018 voortgezet.

Ondersteuning Thuis biedt voor de inwoner een integraal aanbod van huishoudelijke hulp en begeleiding. Doel is 'minder gedoe' rondom de inwoner en meer kwaliteit. Ook streven wij met Ondersteuning Thuis naar innovatie op de werkvloer.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Vergroten van de eigen opvoedingskracht en –vaardigheden van ouders.

Door alle organisaties in de ondersteuningsketen wordt ingezet op het vergroten van de opvoedvaardigheden van ouders. Ook nemen wij deel aan preventieplatform Jeugd in de Oost-Achterhoek, waarin o.a. een aanbod is ontwikkeld om vechtscheidingen te voorkomen.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Wij bieden de ouders/verzorgers de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om jeugdhulp en ondersteuning zelf in te kopen (Jeugdwet – pgb).

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wij bieden onze inwoners de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om maatschappelijke ondersteuning zelf in te kopen (Wmo – pgb).

De gemeente is op grond van de wet verplicht om inwoners de keuze te bieden om zorg en ondersteuning zelf in te kopen.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo - zorg in natura).

Voorbeelden hiervan zijn: Ondersteuning Thuis, huishoudelijke hulp en begeleiding, woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen. In 2020 wordt de invoering van het Wmo-abonnementstarief definitief vastgesteld. Dit betekent dat we rekening moeten houden met een stijgend aantal Wmo-aanvragen.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld
Zie tekst algemeen.

Wij bieden onze jonge inwoners en/of hun ouders/verzorgers jeugdhulp en ondersteuning (Jeugdwet - zorg in natura).

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Onze partners voor de jeugdgezondheidszorg (Yunio en GGD), huisartsen, scholen en Voormekaar zorgen samen met de ouders en jeugdigen voor een goede inschatting van wat een jeugdige kan en nodig heeft. Indien nodig verzorgen zij deze hulp zelf of wordt een aanbieder van specialistische jeugdzorg ingezet.

Tijd

Geld
Zie tekst onder algemeen

3. De nieuwe Jeugdbescherming

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij dragen bij een intensivering van de samenwerking tussen de partners binnen het veld van jeugdbescherming, o.a. gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis. Zowel op regionale als lokale schaal

Dit doen wij door samenwerkingsprotocollen met deze instellingen te herzien en te evalueren, maar ook door het opdrachtgeverschap richting Veilig Thuis te verbeteren.

Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

ONTWIKKELPROGRAMMA ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

Ontwikkelprogramma Economie en werkgelegenheid

"Meedoen en werk voor iedereen"

Wat speelt er?

- **Bereikbaarheid**
Fysieke en digitale bereikbaarheid in heel Berkelland zijn noodzakelijk voor zowel inwoners als bedrijven. Dit bepaalt mede of werknemers of bedrijven hier blijven, doorgroeien of zich hier vestigen. Daarom blijft bereikbaarheid een topprioriteit.
- **Ontwikkeling werkgelegenheid**
Hoewel de werkgelegenheid weer iets toeneemt, is het voor veel werklozen nog steeds lastig om werk te vinden. Ook op de langere termijn blijft er sprake van een ruime arbeidsmarkt (meer werkzoekenden dan vacatures) Door een veranderende samenstelling van de beroepsbevolking en veranderingen in de vraag naar werknemers is het van groot belang om alles in het werk te stellen om het aanbod te laten matchen op de vraag. Ook kwetsbare groepen krijgen kansen en doen mee.
- **Samenwerking en regionale profilering**
We kunnen meer bereiken als ondernemers, organisaties en lokaal, regionale, euregionale overheden en provincie met elkaar samenwerken. Zo wordt er door deze partijen hard gewerkt aan een nieuwe profilering van de Achterhoek als SmartHub Achterhoek: de Achterhoek excelleert in Smart Industry, waarvan niet alleen de maakindustrie de vruchten plukt, maar ook andere sectoren zoals de zorg en de agrofood.

Algemeen

Het resultaat van de SDOA over 2017 is toch uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het voorstel van de SDOA was om het resultaat 2017 te gebruiken voor personeels- en organisatieontwikkeling. Een voorstel dat onze instemming had. Het algemeen bestuur heeft uiteindelijk besloten eerst het bedrag terug te geven aan de gemeenten en dit bedrag eventueel later weer beschikbaar te stellen. Dit levert ons nog een voordeel op van € 638.000.

Daarnaast draait de SDOA over 2018 ook beter dan verwacht. Hierdoor dalen de uitgaven voor inkomensondersteuning en uitvoering door de SDOA met in totaal € 393.000. Verder blijft het gebruik van de bijzondere bijstand achter en levert dit ook een voordeel op van € 333.000.

Speerpunten

1. Aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt is goed

Wat gaan we daarvoor doen?

Bewaken dat er een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt is.

Jonge mensen worden opgeleid in vakgebieden waarin daadwerkelijk werk te vinden is. We ontwikkelen samen met het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt Achterhoek (POA) een regionaal netwerk om een goede verbinding te krijgen tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt. Dit doen we ook op lokaal niveau door samenwerking binnen het Platform BV Berkelland en de lokale onderwijsinstellingen.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

 Kwaliteit

 Tijd

Geld

Doorontwikkelen van het Onderwijsplein

Het onderwijsplein zal in samenwerking met bedrijfsleven leergangen beter op elkaar laten aansluiten. Daarnaast zetten we in op praktische samenwerking (stages / innovatielokaal)
Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Investeren in mensen en kennis voor de toekomst.

Tussen 2016 en 2020 is er behoefte aan kennis die door (jeugd)werkloosheid verloren dreigt te gaan. We moeten deze kennis en kunde vasthouden.
Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Promoten van technische beroepen.

Binnen Berkelland en de regio is er nu en in de toekomst veel vraag naar mensen met een technische opleiding of achtergrond. Dit past ook bij Berkelland als onderdeel van de smarthub regio. We werken bijvoorbeeld mee aan het Technieklokaal, de Techniekdag en de Open bedrijvendag.
Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Bedrijventerreinen en winkelgebieden hebben aantrekkingskracht

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorontwikkelen Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB).

Samenwerken met andere gemeenten in de regio bij plannen en programmeren van bedrijventerrein. Door samenvoeging van de economische visies in de Oost- en West Achterhoek geven we aan een nieuw RPB inhoud.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Investeren in bedrijventerrein de Laarberg.

Het bedrijventerrein biedt kansen voor Berkelland. Er is in potentie nog ruimte beschikbaar. Het nieuwe Regionaal Programma Bedrijventerreinen moet duidelijkheid geven over de ontwikkelingsmogelijkheden gerelateerd aan de totale vraag / aanbod in de Achterhoek.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Lokale winkelgebieden compact en aantrekkelijk maken.

Er is blijvende aandacht voor de aantrekkelijkheid van de centra in de vier grote kernen. Het centrum van Eibergen wordt vanaf 2017 gerevitaliseerd. Voor Borculo bereiden we de tweede fase voor. In Neede ronden we de revitalisering af. Van revitalisering in Ruurlo is op dit moment geen sprake.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Stimuleren van duurzame, innovatieve en zelfvoorzienende bedrijventerreinen.

In samenwerking met onze partners wordt er meer aandacht geschonken aan verduurzaming van bedrijventerreinen. Dit is immers faciliterend voor de economische ontwikkeling van onze bedrijven. Het pilot project in Ruurlo zal dan ook verder worden uitgerold op de andere bedrijventerreinen in Berkelland.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Versterken van industrieterreinen.

Zorgen voor aantrekkelijke, duurzame terreinen met een goede ontsluiting. Keurmerk Veilig Ondernemen speelt een grote rol in het aantrekkelijk houden/maken van bedrijventerreinen door de veiligheid en leefbaarheid te vergroten. Contacten met bedrijvenparkverenigingen zijn daarbij van groot belang.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

3. Bereikbaarheid, fysiek en digitaal, is sterk verbeterd

Wat gaan we daarvoor doen?

Bereikbaarheid winkelgebieden en bedrijventerreinen verbeteren.

Voldoende parkeerplaatsen, bewegwijzering en wegen (aanrijroutes) zorgen voor een goede bereikbaarheid voor zowel bewoners als voor bestemmingsverkeer en toerisme.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Inzetten op snelle uitwisseling van data.

Voor een snelle uitwisseling van data zal worden ingezet op glasvezel in woonwijken, bedrijventerreinen en het buitengebied.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Ontsluiten van bedrijventerrein "De Laarberg".

Omdat het economisch gezien belangrijk is dat de Laarberg een goede bereikbaarheid heeft, zal de wegverbinding tussen de Laarberg (Groenlo) en A1 (Lochem – Laarberg) en de verbinding met het Duitse achterland (A 31) op de agenda komen van het Portefeuillehouders Overleg Duurzame Economie en Portefeuillehouders Overleg Mobiliteit.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

4. Goede samenwerking tussen de drie O's (Ondernemers, maatschappelijke Organisaties en Overheden)

Wat gaan we daarvoor doen?

Faciliteren van een ondernemersfonds in 2018.

Ondernemers willen zo de slagkracht met eigen middelen vergroten. Zogenaamde "free riders" gaan meebetalen.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Het invoeren van reclamebelasting voor een Ondernemersfonds is besloten in de raad van 19 september 2017. De werkgroep vanuit de gemeente Berkelland, Platform BV Berkelland en het GBT

heeft gezorgd voor (technische) invoering van het Ondernemersfonds (en bijbehorende invoering van reclamebelasting) per 1 januari 2018. In 2018 zal controle plaatsvinden op juiste invoering. In oktober 2018 heeft de werkgroep Ondernemersfonds een evaluatie gehouden om de stavaza te bespreken en om richting toekomst een lijn te bepalen. Er zijn een aantal onvolkomenheden geconstateerd die vooral met de invoering te maken hadden. Deze zijn aangepakt. Volgend jaar wordt opnieuw geëvalueerd.

■ **Tijd**

■ **Geld**

Profileren en stimuleren van de maakindustrie (en andere sectoren) via Smart Industry.

Het concept Smart Industry (innovatief met behulp van ICT, flexibel en op maat produceren) past bij het Achterhoekse bedrijfsleven en biedt enorme kansen, niet alleen voor de maakindustrie, maar bijvoorbeeld ook voor de zorg en agro/food. Bovendien maakt een “Smart” profilering de Achterhoek aantrekkelijk voor studenten, (nieuwe) ondernemers en werkzoekenden.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Samenwerken met Duitsland.

Contacten met Stadt Vreden, Kreis Borken en Euregio gaan we intensiveren, zodat samenwerking, vooral op het gebied van ondernemerschap, ontstaat.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Stimuleren van onderzoek en ontwikkeling op het gebied van duurzame economie.

Bijvoorbeeld door samenwerkingsverbanden met kennisinstellingen, universiteiten, hogescholen, bedrijven en andere duurzame regio's aan te gaan.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

■ **Kwaliteit**

■ **Tijd**

■ **Geld**

Stimuleren van ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijven.

Via een structurele samenwerking met ondernemers creëren we kansen en een uitdagend ondernemersklimaat.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

■ **Kwaliteit**

Tijd

Geld

5. Kwetsbare groepen doen mee

Wat gaan we daarvoor doen?

Voortdurend koppelen van werkgevers aan werkzoekenden (werkgeversbenadering).

De gemeente maakt hierbij gebruik van het WerkgeversServicePunt Achterhoek (Oost) bij de Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA). Voor de brede doelgroep van werkzoekenden benaderen we rechtstreeks de ondernemers en maatschappelijke organisaties om werkplekken te vinden voor (kwetsbare) mensen.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

We bewaken dat de SDOA voor de inwoners met een sociale werkvoorziening indicatie een goede werkplek vindt.

We spreken het bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties erop aan dat zij inwoners met een arbeidsbeperking een passende werkplek bieden. Als gemeente geven we het daarbij het goede voorbeeld door zelf ook deze werkplekken aan te bieden.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zien er op toe dat de SDOA de nieuwe instroom van inwoners met een arbeidsbeperking op een passende wijze begeleidt naar werk.

Het betreft een doelgroep die binnen de SDOA relatief nieuw is. We zien er op toe dat deze doelgroep adequaat bediend wordt.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

De detachingsopbrengsten voor SW'ers vallen tegen. Dit levert een nadeel op van € 211.063

We zoeken o.a. samen met andere partijen naar werkplekken liefst in de eigen woonomgeving voor medewerkers die voorheen bij Hameland, Beschut Binnen, werkten.

In 2016 is de pilot Neede gestart. We kijken naar wat werkt en wat niet. We blijven onverminderd zoeken naar mogelijkheden.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

ONTWIKKELPROGRAMMA ENERGIE EN DUURZAAMHEID

Ontwikkelprogramma Energie en duurzaamheid

"Berkelland is duurzaam en bruist van de energie"

Wat speelt er?

Energie

- Er is veel steun om in 2019 één derde van het energieverbruik duurzaam op te wekken en/of te besparen t.o.v. 2011. Ook is het energie uitvoeringsprogramma 2015 tot en met 2018 (EUP) vastgesteld medio mei 2016;
- We werken aan een energieneutraal Berkelland in 2030, zoals met de Achterhoekse gemeenten in 2013 is afgesproken bij de Tafel van Groenlo;
- De samenleving zoekt steeds meer naar energiebesparing en duurzame ontwikkelingen zoals opwekking van energie met biogas, wind en zonne-energie;
- Naast het akkoord van Parijs en het nationale Energieakkoord heeft ook de provincie Gelderland het Gelders Energieakkoord opgesteld (GEA). Als gemeente moeten we daarop inspelen.
- De samenwerking van de Achterhoekse gemeenten krijgt steeds meer vorm en inhoud in bijvoorbeeld het Verduursaamenergieloket.nl. Er zijn steeds meer samenwerkingskansen en -mogelijkheden;
- Groene energie wordt steeds goedkoper en productie van groene elektriciteit en groen gas biedt steeds meer kansen voor duurzaam ondernemen.

Grondstoffeninzameling en verwerking

- Afval wordt steeds meer gezien als grondstof omdat de mogelijkheden tot hergebruik fors zijn toegenomen. Daarom wordt nu gesproken over grondstoffen en ook het Grondstoffenbeleid. De landelijke VANG ('Van Afval Naar Grondstof') doelstelling is dat in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner ingezameld wordt en een afvalscheiding van meer dan 75%.

Speerpunten

1. De gemeente neemt haar rol door een voorbeeld te zijn voor energiebesparing en energieopwekking te faciliteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verlengen van de uitbreiding van de formatie (met 1,0 fte) voor de periode juni tot december 2018.

Dit is nodig voor uitvoering van de doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vervangen van extra 690 lantaarnpalen met LED en dimmers tot 2019.

Gestreefd wordt de vervanging te intensiveren met 230 LED lantaarnpalen met dimmers per jaar. Dit gaat bovenop het bestaande vervangingsregime met LED en dimmers.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We onderzoeken welke gemeentelijke gronden ingezet kunnen worden voor de opwekking van duurzame energie.

Zonder uitputtend te zijn kan het dan bijvoorbeeld gaan om industriegrond die niet nodig is, voormalige woningbouwlocaties of meervoudig ruimtegebruik van bijvoorbeeld parkeerplaatsen of voormalige agrarische percelen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stellen een nieuw Energie Uitvoeringsprogramma op voor de periode vanaf 1 januari 2019 inclusief een bijbehorend formatieplan.

Bij de opstelling van EUP II in de loop van 2018 wordt participatie actief ingezet om betrokkenheid en draagvlak in de samenleving te realiseren en vindt afstemming plaats met alle betrokken teams, ODA en Achterhoekse gemeenten en het Gelders Energie Akkoord (GEA).

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Voor de uitvoering van EUP2 is vanaf 2019 weer uitvoeringsbudget nodig. Als we de huidige lijn doorzetten, kost dat tussen de € 400.000 en € 500.000 per jaar. Op basis van het nog af te sluiten klimaatakkoord op rijksniveau moet er misschien nog een tandje bij. Daarvoor krijgen we extra geld. Inmiddels in programmabegroting 2019 en meerjarenperspectief opgenomen.

We voeren een energieaudit uit voor het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen die we nodig hebben voor onze bedrijfsvoering

In een uitvoeringsplan wordt afstemming gezocht met regulier onderhoud en sanering van asbestdaken. De energieaudit is verplicht op basis van de EED (European Energy Directive) waarbij we in ieder geval alle maatregelen moeten uitvoeren die zich binnen 5 jaar terugverdienen. Ook woon-werkverkeer, dienstreizen en het gemeentelijke wagenpark maken onderdeel uit van de energieaudit.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Vliegwielen in beweging zetten bij energiebesparing en opwekking van duurzame energie in woningen, instellingen en bedrijven

Wat gaan we daarvoor doen?

Faciliteren van energie initiatieven op basis van de beleidsuitgangspunten RODE (Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energie).

Er is een gebiedsgerichte aanpak met een overzichtskaart en een inpassingsmatrix waarop is aangegeven waar en hoe installaties voor opwekking van duurzame energie mogelijk zijn. Daarnaast is er een matrix met regels en voorschriften waarin een verband is gelegd tussen gebiedstypen en typen opwekinstallaties.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Optimaliseren van regels en wettelijke kaders voor realisatie van installaties voor duurzame energieopwekking met als doel deze sneller en goedkoper realiseerbaar te maken, maar wel goed ruimtelijk ingepast.

Voorbeelden zijn herziening van de Welstandsnota, de legesverordening, binnenplanse vrijstellingen in bestemmingsplannen en vrijstellingen van de omgevingsvergunning.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Het betreft de aanbevelingen (niet de beleidsuitgangspunten) die voortkomen uit het vastgestelde RODE beleid. Deze pakken we op in 2019.

Geld

Uitvoeren energiescans bedrijven en instellingen.

We faciliteren bedrijven, sportaccommodaties, buurt- en cultuurhuizen en verenigingsgebouwen via DOE scans met subsidie voor energiescans. Deze energiescans zijn voorzien van investeringsramingen en fiscaal advies. De subsidie is verbonden aan het daadwerkelijk investeren in maatregelen die leiden tot aantoonbare energiewinst. We stemmen hierin af met Platform BV Berkelland en de ODA voor wat betreft de handhaving.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

De 2e tranche met 120 bedrijven wordt in samenwerking met de andere regio Achterhoek en SIKA gemeenten uitgevoerd. De investeringen door bedrijven in besparings- of opwekmaatregelen komen traag op gang.

Tijd

Geld

We stimuleren door subsidie duurzame technische innovaties bij en door Berkellandse bedrijven.

De innovatie moet aantoonbaar bijdragen aan de doelstelling door energiebesparing en/of duurzame opwekking in m³ en/of kWh

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Het blijkt lastig om een regeling te maken voor subsidie aan innovaties die rechtstreeks bijdragen aan besparing en of opwekking in Berkelland. De regeling is nog in conceptfase.

Tijd

Geld

3. Hergebruik van afval/grondstoffen

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding bevorderen.

Het Plan 'Van afval naar grondstof' 2018-2022 is in 2017 voorbereid. In 2018 voeren we onderdelen van het plan in.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Er is inmiddels een Afvalpanel. De leden kunnen meedenken over de nieuwe manier van afvalscheiding en op welke manier het doel 'Van Afval naar Grondstof' het best kan worden overgebracht op de inwoners van Berkelland

Tijd

Afgelopen 23 januari is het plan 'Van Afval Naar Grondstof' vastgesteld door de gemeenteraad. Nu het beleid is opgesteld nemen we de uitvoering ter hand. Waar mogelijk zoeken we de samenwerking met onze inwoners.

Geld

We zorgen er voor dat inwoners hun afval gescheiden kunnen aanbieden.

We plaatsen inzamelcontainers voor glas en we subsidiëren het inzamelen van papier. We hebben een apart contract met de inzamelaar en per reststoffenstroom met een afvalverwerker. Het contract met de inzamelaar is met een jaar verlengd tot en met 2018. De contracten met de afvalverwerkers hebben verschillende looptijden. Het contract voor het huishoudelijk restafval loopt tot en met 2018.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

In de raadsvergadering van 23 januari 2018 is het geamendeerde plan 'Van Afval Naar Grondstof' vastgesteld. De nieuwe manier van het inzamelen van huishoudelijk afval is bekend. Nu kunnen we de uitvoering regelen en zorgen dat onze inwoners hun afval gescheiden kunnen aanbieden.

Tijd

Geld

4. Zwerfafval terugdringen

Wat gaan we daarvoor doen?

Adaptatie van afvalbakken in de openbare ruimte door inwoners

Aansluitend op de bestaande pilots bekijken we samen met buurtbewoners of bestaande afvalbakken geadopteerd worden door onze inwoners of verenigingen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Er zijn 5 afvalbakken geadopteerd door onze inwoners. Het betreft 3 bakken in Eibergen, 1 in Ruurlo en 1 in Neede.

Geld

Halfjaarlijks monitoren wij het zwerfafval in de openbare ruimte

Dit gebeurt door middel van een schouw.
 Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Terugdringen hondenpoep in de openbare ruimte

Aansluitend op de bestaande pilots bekijken we samen met buurtbewoners de mogelijkheid voor uitbreiding van hondenpoepbakken. We werken door gerichte controle en handhaving aan gedragsbeïnvloeding van hondeneigenaren.
 Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

ONTWIKKELPROGRAMMA OMGEVINGSWET

Ontwikkelprogramma Omgevingswet

Aan de slag met de Omgevingswet!

Wat speelt er?

- De Omgevingswet komt er aan. In deze wet worden 26 bestaande wetten opgenomen en het aantal Algemene maatregelen van Bestuur teruggebracht van 120 naar 4.
- Het gaat om alle onderwerpen die te maken hebben met de fysieke leefomgeving (ruimtelijke ordening, milieu, lucht, water, natuur, klimaat, verkeer, veiligheid, welzijn, gezondheid, enzovoort).
- Het is de bedoeling dat door de nieuwe wet:
 - plannen en regels inzichtelijker en voorspelbaarder zijn dan nu het geval is
 - de leefomgeving van mensen meer als totaal wordt bekeken
 - het gemeentebestuur meer ruimte krijgt om zelf belangen af te wegen
 - besluiten sneller kunnen worden genomen
- De wet heeft ook gevolgen voor onze manier van besturen, communiceren en (samen)werken.
- We hebben tijd om ons voor te bereiden op de nieuwe wet. Minister Schulz heeft laten weten dat de datum van inwerkingtreding (juli 2019) niet wordt gehaald. We wachten op een nieuwe datum.

Speerpunten

1. Werken volgens de nieuwe wet

Wat gaan we daarvoor doen?

We overleggen en stemmen af met ketenpartners (zoals buurgemeenten, VNOG, ODA, provincie, Waterschap, GGD).

Ook onze ketenpartners zijn bezig met hun voorbereiding op de nieuwe wet. Het is belangrijk om van elkaar te weten waar zij mee bezig zijn en om af te stemmen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We richten werkprocessen waar nodig opnieuw in.

Om te kunnen beoordelen waar en hoe werkprocessen moeten worden veranderd hebben we meer duidelijkheid nodig van de wetgever. Deze actie is dus afhankelijk van de voortgang van invulling van de Omgevingswet en het digitaal stelsel.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Ontwikkelen visie en plan voor de hele gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

We experimenteren met een Omgevingsplan en/of -visie voor een bepaald gebied om van te leren.

Voorbeelden:

- Samen met het Waterschap werken we aan een van de bouwstenen voor de gemeentelijke Omgevingsvisie. Het gaat om waterkwaliteit, maar ook om onze visie op klimaatontwikkeling (hittestress, hoosbuien) en de maatregelen die daarvoor nodig zijn in de fysieke leefomgeving.
- Een nog te maken dorpsvisie/-plan voor een van de kleine kernen zouden we op de nieuwe manier kunnen aanpakken.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Na de gemeenteraadsverkiezingen is een nieuwe Raadswerkgroep Omgevingswet gestart. Afsproken is dat we eerst de ambitie van de gemeenteraad bepalen, voordat we gaan experimenteren.

Tijd

Geld

We treffen voorbereidingen voor een nota van uitgangspunten voor het opstellen van een Omgevingsvisie (reikwijdte, planning, samenwerking andere overheden, betrekken stakeholders en inwoners)

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

3. Cultuur, gedrag en competenties

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken een communicatieplan en zorgen ervoor dat inwoners, bedrijven, partners en medewerkers op tijd geïnformeerd worden.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We organiseren bijeenkomsten voor gemeentebestuur en medewerkers.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zorgen dat medewerkers en (nieuwe) raad en college ervaringen opdoen en indien nodig bijgeschoold worden.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

4. Digitalisering; de gemeentelijke informatievoorziening moet aansluiten op de landelijke voorziening.

Wat gaan we daarvoor doen?

We brengen de gevolgen van verplichting tot digitaal werken in beeld en passen onze systemen op tijd aan.

Deze actie is afhankelijk van de voortgang van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We stemmen informatie-uitwisseling en archivering met ketenpartners af op de (nieuwe) taakverdeling.

Uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent waarschijnlijk dat we deze actie in 2018 nog niet kunnen uitvoeren.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
Geen urgentie in 2018.
- Geld**

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

CULTUUR

Cultuur

"Alle inwoners kunnen cultuur beleven. Cultuur gaat om kunst, muziek, lezen, evenementen, monumenten, erfgoed en ons landschap"

Wat speelt er?

- **Cultuur is van iedereen.**
Cultuur is van essentieel belang voor onze samenleving. Ook voor onze nieuwkomers is het belangrijk dat zij in aanraking komen met het Berkellandse culturele leven.
- **Cultuur is divers**
Cultuur is verweven met onze tradities, monumenten en het landschap en kan lokaal (per kern) verschillen.
- **Cultuur voor alle kinderen.**
Alle kinderen komen in aanraking met lezen en muziek.
- **Initiatieven vanuit de samenleving.**
Cultuur is alles wat mensen verbindt. De gemeente ondersteunt initiatieven van inwoners en organisaties zodat het culturele aanbod zo breed mogelijk is.

Speerpunten

1. Alle kinderen maken kennis met en beleven cultuur

Wat gaan we daarvoor doen?

Door samenwerking in combinatiefuncties realiseren we samen met onze partners een goede vorm van (basis)muziekonderwijs, kunstzinnige vorming en leesbevordering van 0 t/m 12 jarigen.

Uw raad heeft in 2017 de kadernotitie 'Inzet Combinatiefunctionarissen Brede Impuls Berkelland' vastgesteld. Binnen deze door u gestelde kaders, worden de combinatiefuncties in de periode 2017-2021 o.a. gefinancierd vanuit de "Brede Impuls" budgetten. Wij faciliteren partijen door het beschikbaar stellen van gemeentelijke en rijksmiddelen en voeren regie op "werken in een netwerkomgeving" (verbinding en samenwerking).

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Met de Bibliotheek Oost Achterhoek subsidiëren om een fysieke en digitale 2.0 bibliotheek op te zetten voor leesvaardige, mediawijze kinderen en voor participerende burgers.

Via jaarplannen wordt afgestemd welke activiteiten worden uitgevoerd. Hierbij ligt het accent op: waarborgen van een fysieke bibliotheek, ontmoetingsplaats voor participerende burgers, voorkomen van laaggeletterdheid en digibetisme (op jonge leeftijd) en taalontwikkeling/leesbevordering en mediawijdsheid van kinderen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Ondersteunen en faciliteren vrijwilligers van de dorpsböke om leesbevordering met het basisonderwijs tot stand te brengen en ontmoetingsplek voor gemeenschap te zijn.

Met een jaarlijkse subsidie aan de dorpsböke en de inzet van de combinatiefunctie (bibliotheek) werken de dorpsböke, de bibliotheek, de kinderopvang en het basisonderwijs samen aan de leesbevordering van 0 t/m 12 jarigen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Voortzetten van de samenwerking tussen scholen en met Stichting Muziek en KunstWijs waarin de scholen samenwerken per 01-08-2017, na het schooljaar '16-'17.

In 2017 is de samenwerking met 1 jaar verlengd. In het nieuwe beleidskader muzikale vorming zal samenwerking voor een langere periode vastgesteld worden.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Inwoners en hun verbanden blijven culturele initiatieven ontwikkelen

Wat gaan we daarvoor doen?

Behouden van kennisoverdracht en communicatie over (de waarde van) erfgoed en het subsidiëren van het Erfgoedcentrum Achterhoek-Liemers.

Verbinden van erfgoed-stakeholders en initiatieven, bijvoorbeeld erfgoedkoepel, eigenaren, musea. Inzetten op ruimtelijke kwaliteit en de gedeelde verantwoordelijkheid daarvoor. Eigentijdse erfgoedzorg.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Deelnemen aan het Cultuur- en Erfgoedpact.

Het Cultuur- en Erfgoedpact 2017-2020 is een samenwerkingsverband tussen provincie Gelderland, de acht Achterhoekse gemeenten en Doesburg. Doel van het Cultuur- en Erfgoedpact is het steviger inzetten van cultuur en erfgoed om de regionale identiteit te versterken.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

In stand houden van gemeentelijke monumenten, archeologische monumenten en Rijksmonumenten.

Instandhouding van gemeentelijke, archeologische en (Rijks)monumenten in eigendom alsmede de instandhouding van gemeentelijke, archeologische en (Rijks)monumenten in eigendom van particulieren wordt via diverse regelingen mogelijk gemaakt.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Nieuwe en onverwachte verbindingen en projecten van de diverse lokale partners aanjagen en faciliteren op zowel maatschappelijke cohesie als ook verdien capaciteit.

Enkele lokale partners: Muziek en KunstWijs, BeMO, Segnocollectief, stichting Berkelland Cultuur, kunstkringen, erfgoedkoepel, musea, archeologie, bibliotheek e.d.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Toegankelijk maken / ontsluiten van de cultuurhistorische en archeologische waardenkaarten.

In 2018 zullen deze documenten voor onze inwoners en hun verbanden digitaal toegankelijk zijn.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden.

Het gaat hier om onder meer de subsidiëring aan de BeMO, diverse muziek- en culturele verenigingen en jaarlijkse culturele evenementen en de regionale omroep.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

SPORT

Sport

"Een leven lang met plezier en verantwoord sporten"

Algemeen

Over de boekjaren 2010 tot en met 2015 hebben wij een eenmalige BTW teruggave van € 316.000 ontvangen op buitensportaccommodaties. In het kader van de privatisering van de buitensportaccommodaties is een eenmalige compensatie verstrekt van € 56.800 voor het niet mee laten wegen van de OZB component in de afkoop. Hierover hebben wij uw raad in maart 2018 met een brief geïnformeerd.

Bij nader inzien blijkt dat de gegevens waarop wij deze compensatie hebben gebaseerd niet helemaal volledig zijn. Dit noodzaakt ons om een aanvullende compensatie te verstrekken van € 22.400. Per saldo levert het voorgaande een eenmalig voordeel op in de jaarrekening 2018 van € 237.000.

Daarnaast heeft de belastingdienst bij controle vastgesteld dat wij ten onrechte de BTW op de verhuur van sportaccommodaties aan scholen hebben verrekend. Een inventarisatie van de ten onrechte verrekende BTW levert een eenmalige afwikkeling met de belastingdienst op van € 113.000.

Wat speelt er?

- Berkelland staat bekend om haar vitale verenigingsleven. Het lidmaatschap van sportverenigingen in de gemeente Berkelland loopt sinds 2011 geleidelijk terug. Op 1-1-2016 waren 12.761 inwoners lid van een sportvereniging.
- Het aantal jeugdleden blijft stabiel; dit is gezien de 'ontgroening' en 'vergrijzing' van onze samenleving een positief feit.
- Ontmoeten van mensen is een belangrijke voorwaarde voor een sterke samenleving. Vernieuwende vormen van samenwerking (synergie) en naoberschap binnen sportverenigingen zijn nodig om sportverenigingen vitaal te houden.
- Naast fysieke en mentale effecten hebben sport en bewegen ook sociaal maatschappelijke effecten. In de visie van positieve gezondheid komen een aantal elementen terug: eigen regie, zingeving, maatschappelijke participatie, sociale activering, welzijn, fysieke/mentale gezondheid en een gezonde leefstijl.
- Er is meer ruimte voor eigen initiatieven van inwoners, bedrijven en verenigingen. (Sport)verenigingen worden steeds zelfstandiger en toekomstbestendiger. Hierdoor wordt de taak en financiële bijdrage van de gemeente kleiner.
- De privatisering en revitalisering van buitensportaccommodaties is afgerond.

Speerpunten

1. Er is een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet van sport en beweging om gezondheidsachterstanden in Berkelland te verkleinen.

Via de combinatiefuncties wordt in de periode 2017-2021 uitvoering gegeven aan het projectplan 'meer meedoen met sport en bewegen' waarin er specifieke aandacht is voor ouderen, nieuwkomers, volwassenen die te maken hebben met multiproblematiek (armoede, werkloosheid, verslaving, sociaal isolement) en jeugd en jongeren met gedragsproblemen en/of een beperking. De GIDS-middelen uit de voorgaande jaren zijn hiervoor ingezet.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

De Gezond In De Stad (GIDS)-gelden van de afgelopen jaren worden o.a. ingezet op het project 'Meer meedoen met sport en bewegen' (2017 - 2020); uitgevoerd door de Sportfederatie Berkelland.

Het project behelst de activering van kwetsbare doelgroepen (o.a. statushouders, kwetsbare ouderen en jongeren) en sluit aan bij de gemeentelijke beleidsdoelen op sportgebied: een leven lang met plezier en verantwoord bewegen en een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners.

Tijd

Geld

We faciliteren combinatiefuncties op het gebied van sport.

De besteding van “De Brede Impuls” budgetten zijn in 2016 geëvalueerd en toegekend voor een nieuwe projectperiode (2017-2021). De aanbesteding van de combinatiefuncties is in 2017 afgerond. We faciliteren 11,7 FTE combinatiefuncties; deze functionarissen zijn actief op het gebied van sport, cultuur en welzijn en leggen de verbinding met het sociaal domein. Wij stellen gemeentelijke en Rijksmiddelen beschikbaar en voeren regie op “werken in een netwerkomgeving” (verbinding en samenwerking). Tot slot, de inzet van middelen voor de combinatiefuncties is terug te vinden onder de programmalijn Cultuur.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen.

In het vitaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd onder sportverenigingen wordt aangegeven dat men behoefte heeft aan structurele ondersteuning. De reguliere subsidie die verenigingen ontvangen, wordt nu hoofdzakelijk bepaald aan de hand van het aantal jeugdleden. Deze aantallen lopen terug en daarmee neemt ook de hoogte van de subsidie die wordt ontvangen af. Tegelijkertijd gaan de verenigingen zich, mede gestuurd vanuit gemeentelijk beleid, richten op andere doelgroepen. We onderzoeken daarom of de huidige (structurele) subsidieregeling nog aansluit op de feitelijke situatie. Dit thema wordt concreet opgepakt binnen de uitwerking van zowel het ‘lokale sportakkoord’, dat begin 2020 moet worden vastgesteld, als de cultuur- en erfgoedvisie die naar verwachting in mei 2020 wordt vastgesteld.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Deze verleende subsidies zijn uitbetaald.

Wij faciliteren Achterhoek in Beweging (AiB).

Wij zetten uren en cofinanciering in op regionale projecten die zich richt op versterken van sportverenigingen in de richting van marktgericht denken, bredere samenwerking en duurzame sportaccommodaties.

Voorbeelden van regionale projecten zijn ‘Gezonde Jeugd’ en ‘Uniek Sporten’. In het project Gezonde Jeugd zetten we in op:

1. het versterken van bestaande interventies
2. het zoeken naar nieuwe effectieve interventies
3. het hebben van een preventienetwerk overgewicht jeugd (sport en gezondheid)

Binnen het project ‘Uniek Sporten’ wordt er in regionaal verband een loketfunctie georganiseerd waardoor het voor mensen met een beperking mogelijk maakt om te sporten. Wij stellen tijdelijk financiële middelen

beschikbaar voor dergelijke initiatieven. In 2018 faciliteren wij de Special Olympics die zullen plaatsvinden in de Achterhoek.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

2. Gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties zijn verzelfstandigd

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheren van gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties.

Wij beheren en exploiteren 4 gymzalen en 3 sporthallen. Hier tegenover staan inkomsten.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Voor binnensport zoeken we per kern naar maatwerkoplossingen.

Mogelijkheden die wij verkennen zijn: verzelfstandiging, afstoting of vervreemding. In Ruurlo loopt hieromtrent een verkenning naar aanleiding van het collegebezoek in 2017.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

- Kwaliteit**
In 2017 is n.a.v. College on Tour een verkennend onderzoek gestart naar de toekomstbestendigheid van de binnensportaccommodaties in Ruurlo.
- Tijd**
Het verkennende onderzoek heeft meer tijd in beslag genomen dan voorzien. De resultaten zijn medio maart 2018 beschikbaar gekomen. Dit geeft aanleiding tot een haalbaarheidsonderzoek.
- Geld**
Op basis van de resultaten van het verkennend onderzoek zal een financiële doorvertaling volgen. Voor het haalbaarheidsonderzoek is door het college binnen bestaand budget € 25.000 beschikbaar gesteld.

3. Iedereen kan meedoen aan een leven lang actief sporten en bewegen

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente neemt deel aan het Jeugdsportfonds Nederland.

Dit loopt, in tegenstelling tot eerdere berichtgeving, t/m 2018. Wij stellen jaarlijks maximaal € 6.000 beschikbaar. Met deze deelname kunnen wij de kinderen van ouders met een inkomen tussen de 110 en 120% van het sociaal minimum ook bedienen. Eind 2018 wordt opnieuw een besluit genomen voor de periode 2019 en verder.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

Kwaliteit

Wij monitoren de deelname van het Jeugdsport Nederland via de kwartaalrapportage van de Gelderse Sport Federatie. Daarnaast is het vast agendapunt in het reguliere bestuurlijk overleg met Sport Federatie Berkelland.

Tijd

Wij nemen tot en met 31 december 2018 deel aan het jeugdsportfonds; medio 2018 zal worden besloten over vervolgdeelname.

Geld

In het minimabeleid is ruimte voor sportdeelname.

Binnen de bijzondere bijstand kunnen minderdraagkrachtige ouders / verzorgers (tot maximaal 110% van het sociaal minimum) in aanmerking komen voor:

1. maximaal € 200 per kind voor lidmaatschap verenigingen
2. voor het behalen van het diploma A maximaal € 250 per kind

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wij onderzoeken of wij in 2018 gaan deelnemen aan het Meedoen-arrangement, een initiatief van de gemeente Doetinchem.

Via het Meedoen-arrangement kunnen minder draagkrachtige inwoners via een puntensysteem bijvoorbeeld korting krijgen bij sportverenigingen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

4. Toekomstbestendige sportverenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij faciliteren de Sport Federatie Berkelland (SFB).

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Wij faciliteren de verenigingsondersteuning.

Dit doen wij door het subsidiëren van jeugdleden van sportverenigingen en het faciliteren van Achterhoek in Beweging. Daarnaast is naar aanleiding van de motie M16-07 er voor gekozen om de verenigingsondersteuning op twee onderdelen uit te breiden:

- 1) Een eenmalige aanjaagsubsidie van 500 euro voor de administratie. Deze aanjaagsubsidie kan aangevraagd worden door verenigingen/stichtingen op het terrein van sport, cultuur en welzijn die na 1 juli 2016 hun (gedeeltelijke, specialistische) administratie aan de markt uitbesteden. Het doel is om de vrijwilligers van de verenigingen op administratief gebied te ondersteunen en te ontlasten.
- 2) Bestuurskracht en samenwerking tussen verenigingen versterken. Bij veel verenigingen is er een behoefte aan versterking van de bestuurskracht. Via een regiefunctionaris wordt hier op ingezet.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Teselink Gerjan

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

RECREATIE EN TOERISME

Recreatie en toerisme

"Berkelland heeft grote aantrekkingskracht"

Wat speelt er?

- Het kleinschalige en diverse aanbod van dag- en verblijfstoerisme bundelen in een aantal thema's.
- Het bedrijfsleven heeft ongeveer 5 jaar (crisis) achterstand van nieuwe investeringen op bedrijfsniveau. Het kwaliteitsniveau van het toeristisch en recreatief aanbod loopt daardoor achter.
- Recreanten willen telkens iets nieuws beleven.
- Nieuwe technieken bieden nieuwe ICT toepassingen voor de sector.
- Groei van bestedingen komt van senioren en opkomende markten.
- Veelbelovende initiatieven vragen om financiële en eenmalige ondersteuning van de gemeente.

Speerpunten

1. Uitvoeren van de vrijetijdsagenda

Wat gaan we daarvoor doen?

We dragen bij aan het project digitale beleving in de Achterhoek.

Digitale ontsluiting van locaties die niet toegankelijk zijn. Beleving op maat (juiste locatie, juiste doelgroep, tijd- en weerafhankelijk). Innovatie en vernieuwingsslag bestaande en nieuwe TOP's als lokale economische motoren voor toeristische ontwikkelingen en als digitale knooppunten voor real-time toeristisch aanbod.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

2. Het versterken van het kwaliteitsniveau van het vrijetijdsaanbod

Wat gaan we daarvoor doen?

We dragen financieel en inhoudelijk bij aan het project Mobiliteit als beleving met de E-Kar.

De Achterhoek als één beleving ervaren. Ondernemers organiseren laagdrempelige (convenience) mobiliteit. Denk aan ontsluiting van stations (sterk element in de Achterhoekse infrastructuur) met groene fietsen, scooters of een (Achterhoekse) e-kar. Dit zijn elektrische vervoersmiddelen met een Made in the Achterhoek en met een unieke Achterhoekse signatuur/look and feel.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We dragen financieel en inhoudelijk bij aan projecten op het gebied van routestructuren.

Stichting Achterhoek Toerisme onderhoudt de bewegwijzering van de fiets- en wandelnetwerken. Renovatie van de Graafschap MTB-route, samen met de gemeenten Lochem, Bronckhorst en evt. Zutphen
Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren financieel en inhoudelijk een cursus ambassadeurs voor het landschap van IVN voor inwoners en recreatieondernemers.

Service bieden door kennis van het gebied te delen met de gast.
Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

De cursus ambassadeur voor het landschap van IVN voor recreatieondernemers is 25 september 2017 van start gegaan en succesvol verlopen. De ondernemers waren enthousiast over de opzet en de inhoud. In 2018 is een terugkomdag geweest, waarbij een toegewerkt wordt naar een nieuw toeristisch product, in de vorm van een "zoekkaart". In het najaar van 2018 is er nog een bijeenkomst geweest, met aandacht voor storytelling. De ondernemers zijn enthousiast over de uitgebracht zoekkaart. We oriënteren ons nog op een vervolgcursus.

Tijd

Geld

3. Meerwaarde door samenwerking

Wat gaan we daarvoor doen?

Jaarlijks organiseren wij een ontmoetingsdag voor vrijetijdsondernemers.

In samenwerking met de regiocoördinator organiseren wij voor de tweede keer een ontmoetingsdag voor vrijetijdsondernemers in Berkelland. We delen op regelmatige basis arbeidsmarktinformatie met elkaar (monitor 2015, nulmeting 2013) De monitor wordt om de twee jaar gehouden.
Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

In februari 2017 is een ontmoetingsdag in Berkelland gehouden, georganiseerd door de regiocoördinator. Deze is succesvol verlopen. In het voorjaar 2019 wordt een volgende gepland. In het najaar 2018 is namelijk een Berkellanddag gehouden, ook voor recreatieondernemers.

Tijd

Geld

We doen mee in het Duits-Nederlandse netwerk 'Grensoverschrijdende Euregionale samenwerking'.

Duitse en Nederlandse grensgemeenten bundelen hun krachten, delen lopende projecten met elkaar, bespreken mogelijke aansluitingen, delen netwerken en zetten samen activiteiten op.
Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren Achterhoek Toerisme financieel en inhoudelijk.

Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren de regiocoördinator inhoudelijk en financieel.

De regiocoördinator in Berkelland heeft in samenspraak met Berkellandse ondernemers een nieuw activiteitenprogramma gemaakt. Dat voeren we uit.

Portefuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren een makelaar Vrijtijdsconomie die de regionale Vrijtijdsagenda uitvoert.

De recent aangestelde VE-makelaar begeleidt het proces om samen met ondernemers projecten uit te voeren. Knelpunten wegwerken en stimuleren innovaties. We stellen regionaal cofinanciering beschikbaar voor projecten die toerisme en recreatie aanjagen.

Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren het Berkeldalproces.

Elkaar en elkaars agenda kennen is van belang om projecten tot stand te brengen en uit te voeren. We werken aan een gedeeld toekomstbeeld voor het Berkeldal.

Portefuillehouder: Bosman Anjo, Haaren Marijke van

Kwaliteit

We nemen deel aan het berkeldal platform. Er zit energie in het gebied langs de Berkel en we leren van deze nieuwe vorm van samenwerken, waarbij we als overheid één van de medespelers zijn.

Binnen het berkeldalproces wordt de Duits-Nederlandse samenwerking actief opgepakt naar aanleiding van een initiatief voor een berkelfestival.

In het laatste weekend van augustus is een Berkelfestival gehouden. Er volgt nog een evaluatiegesprek.

Er is veel aandacht besteed aan dit festival via sociale media.

Er is een Interreg-aanvraag ingediend "berkelN 2018-2021", in samenwerking met vijf Duitse gemeenten langs de Berkel. De Interreg-aanvraag is gericht op langjarige samenwerking tussen burgers en verenigingen tussen Duitsland en Nederland. Bij de aanvraag is uitgegaan van de thema's uit het berkeldalproces. De aanvraag is gehonoreerd. Het project is van start.

■ **Tijd**

■ **Geld**

Er is subsidie verstrekt van € 3.750 aan de Stichting Berkelfestival. Daarnaast dragen we bij aan de financiering van het Interregproject

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele begroting NJN 2018	Wijzigingen Najaarsnota	Begroting na Najaarsnota	MeerJB 2019	MeerJB 2020	Meer JB 2021
Lasten						
010.010 Regionale woonagenda aansluiting lokale woonagenda	-70	0	-70	0	0	0
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	-876	0	-876	-876	-876	-876
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	-321	0	-321	-80	-80	-80
010.040 Monitoren toekomstige sloopopgave	-30	0	-30	0	0	0
010.500 Loonkosten programma Plezierig wonen	-1.423	0	-1.423	-1.423	-1.423	-58
010.700 Rente en afschrijving programma Plezierig wonen	-380	0	-380	-140	-140	-140
020.010 Zaaien van kleurrijke zaadmengsels	-702	0	-702	-189	-189	-189
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	-2.170	-125	-2.295	-1.964	-1.964	-1.964
020.030 Beh onderh vern renov riolering	-1.580	0	-1.580	-1.504	-1.511	-1.511
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	-2.985	-22	-3.007	-3.101	-3.101	-3.101
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	-703	0	-703	-703	-703	-703
020.060 Zwerfafval	-54	0	-54	-54	-54	-54
020.070 Afval scheiden	-3.277	0	-3.277	-3.020	-3.020	-3.020
020.080 Onderwijs en huisvesting	-829	0	-829	-787	-787	-787
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	-269	0	-269	-251	-251	-251
020.500 Loonkosten programma Fijn leven	-3.208	0	-3.208	-3.208	-3.208	-3.208
020.700 Rente en afschrijving programma Fijn leven	-4.733	0	-4.733	-4.732	-4.732	-4.732
030.010 Netwerkbijeenkomsten duurzame landbouw	-277	0	-277	-43	-43	-43
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	-71	0	-71	-71	-71	-71
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	-62	0	-62	-62	-62	-62
030.080 Integrale kavelruil	-30	-100	-130	0	0	0
030.700 Rente en afschrijving programma Vitaal platteland	0	0	0	-38	-43	-43
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	-6.988	-2.280	-9.267	-4.530	-4.530	-4.530
040.020 PGB	-410	17	-393	-8.986	-1.300	-1.300
040.025 PGB WMO en Begeleiding	-590	-62	-652	-5.595	-5.595	-5.595
040.030 Jeugd	-8.219	-1.122	-9.342	0	-7.800	-7.989

040.040 Algemene voorzieningen	-1.607	0	-1.607	-1.532	-1.532	-1.532
040.050 Inburgering	-30	0	-30	-30	-30	-30
040.060 Loonkosten	-3.809	0	-3.809	-2.509	-2.509	-2.509
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	-390	0	-390	-390	-390	-390
050.020 Samenwerken met Duitsland	-12	0	-12	-12	-12	-12
050.026 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-30	0	-30	0	0	0
050.028 Stimuleren maakindustrie	-20	0	-20	-20	-20	-20
050.029 stimuleren onderzoek/ontwikkeling duurzame bedrijven	-20	0	-20	0	0	0
050.030 Ondernemersfonds	-185	0	-185	-15	-15	-15
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	-21	0	-21	-21	-21	-21
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	-15.654	1.364	-14.290	-14.131	-14.131	-14.131
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	-725	-211	-936	-1.134	-934	-734
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	-11	0	-11	-11	-11	-11
050.070 Vrije tijdseconomie	-249	0	-249	-249	-249	-249
050.500 Loonkosten programma Werken en ondernemen in de regio	-8.226	0	-8.226	-8.161	-8.161	-8.164
050.700 Rente en afschrijving programma Werken en ondernemen in de regio	-1.766	0	-1.766	-1.763	-1.763	-1.763
060.040 Actief met duurzame energie	-155	0	-155	-7	-7	-7
060.500 Loonkosten programma Actief met duurzaamheid en energie	-238	0	-238	-238	-238	-238
060.700 Rente en afschrijving programma Actief met duurzaamheid en energie	-48	0	-48	-48	-48	-48
070.010 Verbinding sport, cultuur en welzijn (Brede Impuls)	-232	0	-232	-232	-232	-232
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	-756	-192	-948	-419	-419	-419
070.030 Faciliteren Sport Federatie Berkelland	-100	0	-100	-79	-79	-79
070.040 Ondersteuning sportverenigingen	-1.013	0	-1.013	-947	-947	-947
070.050 Subsidieren jeugdleden sportverenigingen	-86	0	-86	-82	-82	-82
070.500 Loonkosten programma Sport is meer	-174	0	-174	-174	-174	-174
070.700 Rente en afschrijving programma Sport is meer	-176	0	-176	-176	-181	-176

080.010 Vrijwilligers Dorpsboke	-35	0	-35	-35	-35	-35
080.020 Subs div lokale culturele act	-538	0	-538	-516	-516	-516
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	-595	0	-595	-561	-561	-561
080.050 Gemeentelijke monumenten	-149	0	-149	-141	-141	-141
080.060 Erfgoedpact en -centrum	-230	0	-230	-230	-230	-230
080.090 Cultuurnota met uitvoeringsprogramma	-17	0	-17	-17	-17	-17
080.500 Loonkosten programma Cultuur is voor iedereen	-173	0	-173	-173	-173	-173
080.700 Rente en afschrijving programma Cultuur is voor iedereen	-9	0	-9	-9	-9	-9
090.010 Brandveilig wonen	-2.120	0	-2.120	-2.195	-2.270	-2.345
090.020 Handhavingsbeleid	-2	0	-2	-2	-2	-2
090.500 Loonkosten programma Samen veilig	-78	0	-78	-78	-78	-78
110.020 Beheer financiële middelen	-42	0	-42	-22	-22	-22
110.040 Belastingen en leges	-914	0	-914	-873	-873	-873
110.080 Uitvoering OZB	-353	0	-353	-255	-255	-255
110.090 Overige baten en lasten	-2.347	130	-2.217	-4.807	-3.507	-3.517
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	-7.435	-1.653	-9.087	-6.769	-6.769	-6.769
110.500 Loonkosten programma Financiën	-11.182	0	-11.182	-10.010	-10.010	-10.010
110.700 Rente en afschrijving programma Financiën	-3.899	0	-3.899	-3.733	-3.568	-3.402
120.010 Iedereen wordt op tijd geïnformeerd over de Omgevingswet	0	0	0	-350	-350	0
Totaal Lasten	-106.108	-4.256	-110.364	-104.513	-103.053	-101.245
Baten						
010.020 Gemeentelijke grondexploitaties	1.015	0	1.015	1.015	1.015	1.015
010.030 Inventarisatie kernen woonbehoefte inwoners	785	0	785	785	785	785
020.020 Openbaar groen en begraafplaatsen	330	0	330	312	312	312
020.030 Beh onderh vern renov riolering	6.096	0	6.096	6.046	6.046	6.046
020.040 We onderhouden onze infrastructuur	205	0	205	205	205	205
020.050 Doelgroepenvervoer-openbaar verv	1	0	1	1	1	1
020.060 Zwerfafval	54	0	54	54	54	54
020.070 Afval scheiden	3.957	0	3.957	3.957	3.957	3.957

020.080 Onderwijs en huisvesting	143	0	143	143	143	143
020.090 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	108	443	551	108	108	108
030.020 Stimuleren nieuwe natuur en landschapsbeheer	0	0	0	18	18	18
030.030 Ondersteunen initiatieven samenwerking verenigingen	29	0	29	29	29	29
040.010 Maatschappelijke ondersteuning	795	-100	695	800	800	800
040.040 Algemene voorzieningen	2	0	2	2	2	2
040.050 Inburgering	30	0	30	30	30	30
050.010 Onderzoek en ontwikkeling duurz. en innovatieve bedr.terr.	501	0	501	501	501	501
050.030 Ondernemersfonds	170	0	170	0	0	0
050.035 Compact centra (groen/blauwe parels)	54	0	54	54	54	54
050.040 Participatie en werkgeversbenadering	8.560	423	8.983	8.377	8.377	8.377
050.050 Verbindingen ondernemers voor participatiewet	1.594	0	1.594	1.436	1.400	1.378
050.060 Onderwijs en arbeidsmarkt	0	0	0	0	0	0
050.070 Vrije tijdseconomie	2	0	2	2	2	2
060.040 Actief met duurzame energie	0	0	0	0	0	0
070.020 Beheer gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	269	316	585	269	269	269
080.020 Subs div lokale culturele act	24	0	24	24	24	24
080.040 Bibliotheek Oost Achterhoek subs	5	0	5	5	5	5
080.050 Gemeentelijke monumenten	14	0	14	14	14	14
090.010 Brandveilig wonen	0	0	0	0	0	0
090.020 Handhavingsbeleid	0	0	0	0	0	0
110.020 Beheer financiële middelen	5.284	0	5.284	4.298	4.298	3.598
110.040 Belastingen en leges	1.583	0	1.583	1.545	1.545	1.545
110.050 Heffen OZB	8.410	0	8.410	8.410	8.410	8.410
110.060 Algemene uitkering	63.608	-304	63.303	63.099	62.800	62.677
110.080 Uitvoering OZB	0	0	0	0	0	0
110.090 Overige baten en lasten	208	0	208	208	208	208
110.100 Bedrijfsvoeringskosten	1.850	0	1.850	2.514	2.514	2.514
Totaal Baten	105.685	777	106.462	104.259	103.925	103.080
Resultaat	-423	-3.478	-3.902	-254	872	1.835

WONEN

Wonen

"Een aantrekkelijke woningvoorraad in Berkelland"

Wat speelt er?

- Na 2020 zal na het aantal inwoners ook het aantal huishoudens dalen, waardoor meer aanbod van woningen ontstaat. Dit kan verhoogde leegstand, waardedaling en vermindering van de kwaliteit van de leefomgeving veroorzaken.
- De woningmarkt gaat over gemeentegrenzen heen. Er is daarom een Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025 opgesteld. Aanvullend is er ook een Lokale Woonagenda 2016-2020 opgesteld.
- In Berkelland kunnen tussen 2010 en 2025 570 woningen worden gebouwd. Er zijn tot 2017378 woningen toegevoegd. Er is dus nog ruimte voor 192 woningen. Extra nieuwbouw hier bovenop is alleen mogelijk als daar sloop tegenover staat of door het toevoegen van tijdelijke woningen.
- Het gaat steeds meer om het investeren in de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. Dit kan door het verduurzamen of levensloopbestendig maken van bestaande woningen.
- Er is in het centra (kernwinkelgebied) van kernen enige ruimte voor transformatie van bestaand vastgoed naar woningen om leegstand en verpaupering in het centrum tegen te gaan.

Speerpunten

1. Een toekomstbestendige bestaande woningvoorraad

Wat gaan we daarvoor doen?

Beschikbaar stellen blijverslening voor particulieren. Hiermee kunnen zij ingrijpende verbouwingen/aanpassingen aan de eigen woning financieren.

Met de Blijverslening kunnen meer ingrijpende verbouwingen aan de eigen woning worden gefinancierd, zoals een uitbreiding op de begane grond met slaapkamer en badkamer. Het levensloopbestendiger maken draagt bij aan het langer zelfstandig blijven wonen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Vanaf de start in juni 2016 is in Berkelland tot eind 2017 één blijvers lening verstrekt. Twee aanvragen zijn afgewezen. Landelijk is er nog een geringe vraag, waarschijnlijk door onbekendheid met het nieuwe product.

We blijven aandacht besteden aan het vergroten van de bekendheid . De campagne Werk aan de Woning zal daarbij helpen om meer bekendheid te geven aan de Blijverslening.

Tijd

Geld

Beschikbaar stellen van een starterslening voor starters om op de woningmarkt de overbrugging tussen de koop prijs en de maximale hypotheek bij banken te overbruggen.

De starterslening is bedoeld voor de financiering van bestaande woningen tot een aankoop prijs van € 200.000. In de kleine kernen kan de lening ook ingezet worden voor de bouw van een nieuwe woning. Het landelijke Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (www.svn.nl) verzorgt de uitvoering.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

De raad heeft 19 september 2017 een extra krediet van € 1 miljoen voor het verstrekken van startersleningen beschikbaar gesteld. Met het extra krediet kunnen ongeveer 45 starters tot en met 40 jaar geholpen worden bij de aankoop van de eerste koopwoning

Voor meer informatie over energierenovaties in de particuliere woningvoorraad zie ontwikkelprogramma Energie en Duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Voor meer informatie over het herstructureringsfonds voor investeringen in bestaand vastgoed en openbare ruimte zie ontwikkelprogramma demografische ontwikkelingen.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We onderzoeken of en waar er kleinschalige (extramurale) woonvormen voor ouderen gerealiseerd kunnen worden.

We bevorderen de samenwerking tussen vastgoedeigenaren en zorgleveranciers door het faciliteren van een regietafel. Bij deze regietafel staat het wonen centraal van die inwoners die niet langer zonder ondersteuning thuis kunnen blijven wonen. Doel is gezamenlijk zicht te krijgen op vraag- en aanbodontwikkelingen per kern.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der, Haaren Marijke van

2. Het aantal en type woningen past bij de behoefte

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning van projecten en onderzoeken rondom wonen

Kwaliteit

Tijd

Geld

We bewaken de gemeentelijke grondexploitaties. Voor het afwaarderen van plannen treffen we maatregelen.

Het terugdringen van plannen heeft ook effecten op het aantal uit te geven kavels voor nieuwbouw. Een aantal plannen is inmiddels afgewaardeerd. Ook wordt met minder verwachte opbrengsten rekening gehouden.

Herverkaveling of een andere invulling van de locatie heeft soms ook gevolgen voor de kosten voor het bouw- of woonrijp maken.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We houden woonbehoefte onderzoeken in de kleine kernen in 2018

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We monitoren regionaal en lokaal de ontwikkelingen op de woningmarkt.

Jaarlijks informeren we de raad via de regionale woonmonitor en de lokale voortgangsrapportage over de woningmarkt, de bestaande voorraad en ontwikkelingen rond nieuwbouw en sloop. Daarnaast zijn we in gesprek met inwoners, (dorps)belangenorganisaties, makelaars en corporaties over de actuele ontwikkelingen in de woningmarkt.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We vertalen de uitkomsten van het stoplichtmodel in Structuurvisies Wonen per kern en voor het buitengebied. Deze vormen het kader voor nieuwe bestemmingsplannen.

De overcapaciteit van bestaande bestemmingsplannen is ruim 600 woningen. Per kern geven we in de Structuurvisies Wonen aan welke plannen we verantwoord vinden. We overleggen met belanghebbende partijen over mogelijk andere invulling van de overtollige plannen. Niet gebruikte vergunningen worden na 1 jaar ingetrokken.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Woningmarktonderzoek: hieruit blijkt woningbouwbehoefte naar type en locatie. Analyseren of huidige woningbouwplannen hierbij passen met het regionaal stoplichtmodel.

Voor het analyseren gebruiken wij het regionale stoplichtmodel. Het regionale stoplichtmodel is een hulpmiddel om woningbouw plannen te beoordelen. Op grond van een set volkshuisvestelijke, ruimtelijke en financieel-juridische argumenten kunnen plannen worden gekwalificeerd. Deze regionale methodiek maakt lokale kwalitatieve afweging van plannen mogelijk. En geeft daarmee onderbouwing aan de visie: doorgaan (groen), heroverwegen op inhoud en/of locatie (oranje), stopzetten (rood).

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

LEEFOMGEVING

Leefomgeving

"Een schone, aantrekkelijke en veilige woon- en leefomgeving met bijbehorende voorzieningen in de gemeente Berkelland"

Wat speelt er?

- **Bereikbaar met auto, fiets en bus**
Ook in de toekomst is het belangrijk dat onze winkelcentra, wijken, bedrijven en voorzieningen goed en veilig zijn te bereiken voor iedereen. De regiotaxi en buurtbus worden steeds belangrijker voor het vervoer in onze gemeente en regio. We verzorgen het vervoer naar bijzondere of speciale scholen.
- **Betrokken bij je eigen leefomgeving**
Het is belangrijk dat inwoners zich betrokken en verantwoordelijk voelen voor hun eigen buurt of wijk. We halen bij inwoners op welke zaken zij prioriteit geven en waar zij zich voor willen inzetten. Voor de lange termijn kaders gebruiken we de ontwikkelagenda die uit de kernenfoto's is opgesteld.
- **Gebouwen**
De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van een aantal gebouwen met een maatschappelijke functie. Het gemeentehuis en de werf zijn nodig voor de eigen taakuitvoering. Voor de overige panden die we niet zelf in gebruik hoeven te hebben zoeken zo veel mogelijk andere eigenaren.
- **Riolering**
De riolering als deel van het (afval)watersysteem is onderdeel van een grotere zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Met de komst van de Omgevingswet vervalt de verplichting van een Gemeentelijk RioleringsPlan. In plaats daarvan komt een Gemeentelijk Watertakenplan voor een veilige en goed functionerende (afval)waterkringloop aangepast aan de klimaatverandering.
- **Begraven**
De gemeente is wettelijk verplicht de mogelijkheid tot begraven te bieden. Jaarlijks neemt het aantal begravingen af. Dit heeft gevolgen voor de kostendekkendheid van begraafplaatsen. De betrokkenheid van bewoners bij het beheer van begraafplaatsen groeit.
- **Beheer en onderhoud van het openbaar groen**
De gemeente zorgt voor een basiskwaliteit openbaar groen dat is vastgelegd in een groenbeheersplan. We steunen initiatieven van buurt- en wijkbewoners om zelf groen in hun woonomgeving op een hoger kwaliteitsniveau in te richten, te beheren en te onderhouden.
- **Beheer en onderhoud van wegen, straten en pleinen**
Het wegennet in Berkelland is de basis voor bereikbaarheid van woningen, bedrijven en voorzieningen. Met inzet van assetmanagement werken we aan zo veilig mogelijk gecombineerd gebruik, zoals door ouderen of schoolgaande kinderen. Goed onderhoud is de basis voor veilig weggebruik.

Speerpunten

1. Bereikbare woningen, bedrijven en voorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de aanpassing van de bestaande N18 en de N315 brengen we de belangen van de inwoners en wegverbindingen van Berkelland in.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

 Kwaliteit

Tijd

Geld

Het wettelijke doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren.

De regionale uitvoeringsorganisatie ZOOV is ondergebracht in Winterswijk.
Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Particuliere initiatieven de ruimte geven.

Bijvoorbeeld 'Gedeeld Mobiel' in Beltrum en Haarlo
Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vrijwilligersvervoer stimuleren en helpen ontwikkelen, ook in de doorontwikkeling.

Vlearmoebus
Naoberbus
Vervoerdienst Berkelland
Inzet bus Rode Kruis voor bijzonder vervoer
Portefeuillehouder: Haaren Marijke van

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Inwoners voelen zich verantwoordelijk voor eigen buurt of wijk

Wat gaan we daarvoor doen?

Dorpsnetwerken leggen aan de dorpsgemeenschap verantwoording af over voortgang van hun activiteiten en werken aan een duurzame positie van dorpsnetwerken in de kernen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Dorpsnetwerken maken een gebiedsagenda en handelen initiatieven uit eigen gebied af. Gemeente stelt samen met dorpsnetwerken spelregels op om initiatieven te stimuleren.

De gemeente beheert de middelen en stelt samen met de dorpsnetwerken spelregels op om initiatieven te stimuleren uit hun eigen gebied. Uitgangspunt is dat kernen zelf in staat zijn om initiatieven te beoordelen en verder te brengen vanuit hun eigen agenda en gemeenschapskracht.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We faciliteren de start van dorpsnetwerken en geven de kernen de ruimte om zichzelf te organiseren in representatieve dorpsnetwerken.

In drie grote kernen ontbreekt het aan organisatiegraad, waardoor de gemeenschapskracht onvoldoende kan worden geactiveerd. Hier gaan we een impuls aan geven.

Portefeuillehouder: Neut Maikel van der

Kwaliteit

Tijd

Geld

We overleggen met centrumondernemers over het (groen)onderhoud.

Uitgangspunt is dat centrumgebieden schoon en intact zijn en dat ondernemers een deel van het (groen-) onderhoud zelf te doen

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We overleggen met inwoners en maatschappelijke organisaties over vormen van buurtverantwoordelijkheid.

We verkennen bestaande vormen van buurtverantwoordelijkheid op verschillende terreinen. Onder andere over groen en speelruimte. We geven op basis van de ervaringen van de pilots inwoners inzicht in de mogelijkheden en werkbudgetten voor inrichting of onderhoud van hun openbare ruimte.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We overleggen met inwoners over speelplekken.

We stimuleren buurten en wijken ambassadeurs te worden voor speelplekken. Het totaalaanbod van speelmogelijkheden (denk aan schoolpleinen en speeltuinen) staat centraal.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

3. Onderhouden gemeentelijke gebouwen

Wat gaan we daarvoor doen?

We onderhouden de gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.

Zie ook de activiteit 'We maken een plan hoe we ons eigen vastgoed verduurzamen en in welk tempo' in het programma 'Actief met duurzaamheid en energie'.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stoten gebouwen af die we niet zelf in gebruik hoeven te hebben.

Op basis van een aantal aspecten (zoals de verkoopbaarheid) bepalen we in welke volgorde we panden proberen af te stoten.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Enmalige extra opbrengst door verkoop van de boerderij aan de Binnemansdijk 1 in Ruurlo, € 442.600,-

4. Een veilige en goed functionerende (afval)waterkringloop

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een visie voor het op te stellen Watertakenplan

De visie en het Watertakenplan maken we samen met het Waterschap Rijn en IJssel en onze inwoners.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We beheren, onderhouden, vernieuwen of renoveren de riolering.

We werken volgens het door de gemeenteraad vastgestelde GemeentelijkRioleringsPlan (GRP). We vernieuwen of renoveren delen van de riolering op basis van inspecties en herinrichtingsplannen voor wegen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het reinigen en inspecteren van de riolering is aanbesteed. De laagste inschrijving was veel te hoog voor de beschikbare middelen, daarom hebben wij de aanbesteding teruggetrokken. Begin 2019 besteden we de werkzaamheden opnieuw aan. Dit doen we voor de jaren 2018 en 2019. We verwachten dat het kiezen van een ander moment voor aanbesteding de prijs mogelijk positief kan beïnvloeden. Met andere worden binnen de beschikbare kredieten mogelijk is. We willen de post reiniging en inspectie vrijvervalriolering van 2018 overhevelen naar 2019.

5. Begraafmogelijkheden

Wat gaan we daarvoor doen?

We onderhouden de gemeentelijke begraafplaatsen en zorgen voor ruimte voor nieuwe begravingen.

We steunen initiatieven van inwoners om zelf actief betrokken te zijn bij inrichting en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We steunen initiatieven van inwoners om zelf actief betrokken te zijn bij het onderhoud van gemeentelijke begraafplaatsen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

6. Onderhouden openbaar groen

Wat gaan we daarvoor doen?

We beheren en onderhouden het openbaar groen.

We onderhouden het openbaar groen volgens de uitgangspunten die de gemeenteraad in het Groenstructuurplan heeft vastgelegd. Het groenonderhoud besteden we uit. Het uitvoeren van opdrachten uit Meldingen Openbare Ruimte doen we met een eigen serviceteam. Een deel van het groenonderhoud gebeurt door met mensen met een beperking / afstand tot de arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

Er wordt een overschrijding van de begroting verwacht van €90.000 op het beheer/onderhoud van openbaar groen. Voor 30% is dit tekort ontstaan door niet voorziene directe kosten van het watergeven tijdens de uitzonderlijke droogte deze zomer, 25% veroorzaakt door areaaluitbreiding en aanloop kosten/tijdverlies bij het team Onderhoud groene leefomgeving. Voor 45% komt dit door een tekort op het onderhoud van bomen binnen de kom.

Na de januaristorm is snel een grove raming gemaakt van de te verwachten kosten. Deze schatting is uiteindelijk € 25.000,00 te laag uitgevallen.

We geven ruimte voor groenonderhoud door inwoners, bedrijven of instellingen in buurt en/of de wijk.

Inwoners mogen bepaalde delen van het groen in hun eigen woonstraten aanpassen aan hun wensen als ze zelf het jaarlijkse onderhoud doen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

7. Onderhouden wegen, straten en pleinen

Wat gaan we daarvoor doen?

We brengen samen met inwoners en gebruikers in beeld of huidige wegfuncties nog passen bij het huidige gebruik.

We starten met een pilot Lintveldseweg in Eibergen.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We evalueren en actualiseren het Gladheidsbestrijdingsplan.

Het gaat om aanpassingen van gladheidsbestrijdingsroutes als gevolg van de aanleg van de nieuwe N18 en de overdracht van wegen aan Rijk en Provincie.

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

Kwaliteit

Tijd

Geld

We houden de Wegenlegger actueel.

We bereiden o.a. de aanpassingen van de wegenlegger als gevolg van de nieuwe N18 voor.
 Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We onderhouden onze infrastructuur.

We werken volgens het door het college vastgestelde 'Wegbeheer gemeente Berkelland Beleidskeuzes en beheerkosten Update 2016-2020'. Het wegennet in Berkelland is divers. Voor de veiligheid is onderhoud noodzakelijk. Jaarlijks bepalen we op basis van inspecties welke wegen we dat jaar onderhouden of welke we gaan vervangen.
 Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

INTEGRALE VEILIGHEID

Integrale veiligheid

"Veiligheid is van en voor ons allemaal"

Wat speelt er?

- **Waakzaamheid en sociale controle**
Er is een toenemende bereidheid om deel te nemen aan buurtpreventie door het oprichten van WhatsApp groepen.
- **Bedrijven willen investeren in KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen)**
Bedrijven kunnen zelf veel doen aan de eigen veiligheid. En nog meer in hun bedrijfsomgeving als bedrijven op bedrijventerreinen samenwerken. Ook hier geldt dat de eigen inzet voorwaarde is voor veiligheidsprofessionals om hun werk goed te kunnen doen.
- **Integer bestuurders en medewerkers zijn noodzakelijk voor vertrouwen in openbaar bestuur**
Voor een groot vertrouwen in de overheid is het belangrijk dat bestuurders en ambtenaren altijd integer handelen en dit ook actief laten zien.
- **Ondermijning**
Ondermijnende criminaliteit, wat is dat nou eigenlijk? De exacte definitie is moeilijk in een zin samen te vatten, maar grofweg betekent het de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. Praktijkvoorbeelden zijn er te over: De buurman die wiet verbouwt op zijn zolder waardoor brand kan ontstaan, mensenhandelaren die hun slachtoffers dwingen tot prostitutie, maar ook overlastgevende hangjongeren op een pleintje die ervoor zorgen dat omwonenden geen aangifte durven te doen. Ondermijnende criminaliteit raakt ons allemaal.

Speerpunten

1. De inwoners en de BOA's zijn onze ogen en oren van de wijk voor veiligheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze BOA's (Bevoegd OpsporingsAmbtenaar) en de politie doen de witte voetjes actie.

Inwoners met open ramen en deuren krijgen een wit voetje (folder) om mensen te doordringen dat inbreken soms wel erg makkelijk is

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

We blijven ons inzetten om zoveel mogelijk mensen aan te sluiten bij burgernet en het burgerinitiatief WhatsApp groepen

Als er veel mensen aangesloten zijn bij burgernet kunnen incidenten worden opgelost, maar ook toekomstige incidenten worden voorkomen. Door de WhatsApp groepen zijn inwoners alert op verdachte situaties en melden deze ook bij de politie

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
- Tijd**

Geld

We ondersteunen de politie bij het inzetten van lokfietsen om het aantal fietsdiefstallen te verminderen.

De gemeente ondersteunt hierin. Berkelland betaalt de track en trace systemen gezamenlijk met alle Achterhoekse gemeentes, omdat kleine criminaliteit vaak leidt tot oplossen van HIC (High Impact Crime). Deze HIC heeft grote impact op het leven van inwoners.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

We versturen preventiebrieven in straten waar ingebroken is om het oplossingspercentage omhoog te krijgen en omdat er vaak meerdere keren in één buurt ingebroken wordt.

Veiligheid heeft voor iedereen prioriteit. Om het oplossingspercentage omhoog te krijgen (sommige omwonenden hebben wel iets gezien) en omdat er vaak meerdere keren in één buurt ingebroken wordt. Veilig samen leven kan niet zonder zelf verantwoordelijk te zijn. Buurtpreventie is de verantwoordelijkheid van iedere inwoner. Bijvoorbeeld door op het huis van de burens te letten als die met vakantie zijn.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Integere ambtenaren en bestuurders

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor alle medewerkers bijeenkomsten organiseren over integriteit. De integriteitsrichtlijnen worden voortdurend gecheckt of ze bijdragen aan integer handelen.

Het gaat vooral om houding en gedrag, bewustzijn. We zetten het onderwerp daarom hoog op de agenda. We maken ambtenaren bewust en bekwaam op het gebied van integriteit.

Dit doen we onder andere door:

- Communiceren over het geactualiseerde visiedocument Integriteit en de geactualiseerde klokkenluidersregeling.
- Het afnemen van de ambtseed of ambtsbelofte bij nieuwe medewerkers.
- Organiseren van een dilemmatraining bij de aanstelling van een nieuwe raad.
- Aandacht geven aan de herkenbaarheid van de vertrouwenspersonen in de organisatie.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

3. Veiligheid bij bedrijven is in orde

Wat gaan we daarvoor doen?

Invoering Keurmerk Veilig Ondernemen ondersteunen, stimuleren en inkoopregistratie controleren in Digitaal Opsporingsregister ter voorkoming handel in gestolen goederen.

Alle bedrijventerreinen zijn in 2015/2016 opnieuw gecertificeerd voor drie jaar. In Neede en Borculo zijn bedrijven al bezig met het opstellen van een KVO. Eibergen is ook aan het kijken of ze een KVO kunnen opstellen.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

4. Terugdringen ondermijning

Wat gaan we daarvoor doen?

BIBOB (wet Bevordering IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur) toets vaker uitvoeren

Het uitvoeren van de BIBOB toets is hierbij geen doel op zich, maar ambtenaren moeten zich realiseren dat er meer mensen gebibobt kunnen worden dan de mensen/bedrijven met een horeca met een drank- en horecaverunning. De gemeente wil bijvoorbeeld geen vastgoed verkopen aan mensen met criminele bedoelingen of mensen die zwart geld wit wassen door aankoop van vastgoed.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
Er zijn veel meer BIBOB onderzoeken uitgevoerd. We zeggen sneller als het mogelijk is te BIBOB-en dat we de toets ook daadwerkelijk uitvoeren.
- Tijd**
De gemeentelijke eigendommen die verkocht worden, worden allemaal gebibobt. Het is afhankelijk van wat voor een zaken er lopen of er personen gebibobt kunnen worden. We zijn er wel extra alert op.
- Geld**
Er is meer tijd mee gemoeid dat er meer BIBOB onderzoek zijn. We zijn tot nu toe nog niet naar het landelijk bureau gegaan. Hier hangt wel een prijskaartje aan

Controleren inkoopregistratie in het Digitaal Opsporingsregister (DOR)

BOA's en politie controleren of bedrijven (handelaren) de inkoop registeren in het DOR (Digitaal Opsporingsregister) ter voorkoming van handel in gestolen spullen. Het registeren van vaak gestolen goederen in het DOR is opgenomen in de APV.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
Deze controle moet weer steviger opgepakt worden.
- Tijd**
De bedrijven die een DOR register bij moeten houden zijn is beeld en bezocht door de wijkagent of/en de BOA. Deze bezoeken moeten vaker plaats vinden
- Geld**
geen bijzonderheden

Het opstellen van een nieuw IVP (integraal veiligheidsplan)

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
de opgestelde IVP wordt in oktober behandeld in de driehoek
- Tijd**
Het IVP wordt opgesteld met de vier gemeentes in achterhoek-oost. Er zijn nu nog twee afstudeerders aan het kijken wat de veiligheidsbeleving van onze inwoners is. Wij hopen is mei het concept te kunnen voorleggen aan de driehoek (burgemeesters, OM en politie) en de verwachting is dat het voor het einde van het jaar in de raad komt.
- Geld**

Opzetten van een Veiligheidsknoop punt (VIK)

Dit project voeren we samen met andere gemeentes en de VNG uit. Binnen de gemeentelijke organisatie is veel informatie beschikbaar (BAG gegevens, KvK gegevens, GBA gegevens). Gezamenlijk kan er gekeken worden of personen of adressen extra aandacht verdienen.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

FINANCIËN

Wat speelt er?

- In deze coalitieperiode hebben we een bezuinigingstaakstelling van € 4,8 miljoen.
- We hebben ruimte binnen onze liquide middelen. Met de lage rente op de kapitaalmarkt levert dit geen rendement op.
- De regelgeving rond de begroting is gewijzigd daardoor zijn een aantal extra overzichten verplicht

Algemeen

Personeel

We hebben een nadeel van € 1,4 miljoen door het succes van de vertrekregelingen voor medewerkers. Regelingen die in het leven zijn geroepen om de organisatie slanker, daadkrachtiger en flexibeler te maken. De regelingen dragen hier aan bij zonder gedwongen ontslagen. Het nadeel dat nu ontstaat, was niet voorzienbaar op basis van het gebruik van de vertrekregeling tot en met begin 2018. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we u naar de bijlage vertrekregelingen die bij deze najaarsnota is gevoegd.

Wachtgeld voormalig wethouders

Na de verkiezingen in maart zijn twee wethouders niet teruggekeerd. Deze wethouders hebben recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting moeten wij in een voorziening stoppen. Als er geen gebruik wordt gemaakt van het wachtgeld dan kan later de voorziening weer vrijvallen. Voor nu moeten wij € 386.000 in de voorziening stoppen. Dit is een resultante van het nieuwe wachtgeld voor de twee niet teruggekeerde wethouders en de vrijval van het wachtgeld van een eerder vertrokken wethouder.

Pensioenvoorziening wethouders

We hebben een nieuwe actuariële berekening van de pensioenen van (voormalig) wethouders laten maken. Daaruit blijkt dat we minder geld dan gedacht hoeven toe te voegen aan de voorziening. Het overdragen van het pensioen van een van de voormalig wethouders aan een pensioenfonds is daar onder andere de oorzaak van.

Algemene baten en lasten

In de begroting hebben we geld gereserveerd voor taken die het Rijk aan ons heeft overgedragen. Nu blijkt dat we in 2018 dat geld niet nodig hebben omdat we nog geen uitgaven hebben, of omdat we het geregeld hebben binnen ons eigen budgetten en formatie. Hierdoor valt € 129.767 vrij.

Speerpunten

1. Financieel structureel gezonde gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

We beheren onze financiële middelen.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

In het kader van het beheer van onze financiële middelen hebben we onderzocht welke mogelijkheden er zijn om onze overvloedige middelen beter te laten renderen. Op dit moment zijn die niet direct voor handen. We hebben daarom ook weer onderzocht of we onze leningen bij de BNG (gedeeltelijk) kunnen aflossen. Daaruit is gebleken dat het voordelig is om een van de leningen af te lossen. Het totaal te betalen bedrag is lager dan het bedrag dat we zouden betalen aan rente en aflossing bij het laten doorlopen van de lening. Jaarlijks besparen we daarmee in ieder geval de rente en aflossing in onze begroting. Door het aflossen van de lening is onze liquiditeitspositie genormaliseerd.

Tijd

Geld

We heffen andere belastingen en leges.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Met ingang van 2018 kent de gemeente Berkelland ook een reclamebelasting. De belasting wordt geheven en geïnd door het GBT. Na aftrek van de perceptiekosten wordt de netto-opbrengst als een subsidie uitbetaald aan de Stg. Ondernemersfonds Berkelland.

Tijd

Geld

We heffen Onroerende zaakbelasting.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

De wijziging in de waardering en de werkzaamheden voor de teruggaaf van de belasting brengen kosten met zich mee.

Ook de Fiscale Uitvoerings Overeenkomst leidt tot hogere lasten.

We ontvangen een algemene uitkering.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

Geld

De algemene uitkering over 2018 valt lager uit dan verwacht. Dit komt omdat de Rijksoverheid minder geld uitgeeft dan verwacht. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van de Rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit dan krijgen wij ook meer algemene uitkering, geeft het Rijk minder uit dan krijgen wij minder algemene uitkering. Voor 2018 verwacht het Rijk minder geld uit te geven. Hierdoor is de algemene uitkering naar beneden bijgesteld.

We ontwikkelen onze rendementsdoelstellingen.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

De marktrente blijft onverminderd laag. Daarmee is het lastig om overtollige liquiditeiten goed te laten renderen.

Tijd

Geld

We storten in en onttrekken aan reserves.

Portefeuillehouder: Teselink Gerjan

Kwaliteit

Tijd

 Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	0	0	0	0	0	0
-------------	---	---	---	---	---	---

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

Berkelland goed georganiseerd!

Wat speelt er?

Organisatieontwikkeling

In februari 2018 is het twee jaar geleden dat de organisatie is gekanteld naar zelforganiserende teams om daarmee invulling te geven aan de in de visie "Organisatieontwikkeling 2020" geformuleerde ambitie om slank, daadkrachtig en flexibel te zijn. Het fundament van deze organisatieontwikkeling, de zelforganisatie, staat niet ter discussie. Wel is er een doorontwikkeling geweest in de concern-hulpstructuur om het rendement te vergroten. Zo zijn er maatregelen genomen om de aansturingstructuur te versterken met meerdere Concernopdrachtgevers, is het programmamanagement doorontwikkeld en wordt de integraliteit en afstemming tussen de teams te verbeterd. We realiseren ons dat het enige jaren zal duren voordat de zelforganisatie tot volle wasdom komt. Daarbij hebben de in eerdere begrotingen genoemde aandachtspunten voor het daadwerkelijk realiseren van de gewenste veranderingen nog steeds de volle aandacht. Het gaat dan om:

- elkaar aanspreken op proces en resultaat;
- onze veranderende rol in de samenleving, zowel bekeken vanuit participatie (samenleefomgeving) als dienstverlening;
- resultaatgericht werken (projectmatig werken, rollen opdrachtgever-opdrachtnemer versterken);
- professionaliseren opdrachtgeverschap (regierol in een netwerksamenleving);
- verbeteren kwaliteit bestuurlijke ondersteuning.

Hoewel er stevige stappen zijn gezet in het slechten van deze blokkades is er nog een weg te gaan. Dat doen we vanuit een meervoudige ontwikkelstrategie waar in de herfst van 2017 de laatste hand aan wordt gelegd. Deze strategie legt het (meervoudige) focus bij de inrichting, richting en verrichting van de ambtelijke organisatie. Onderdelen van deze aanpak zijn:

- de kwalitatieve doorontwikkeling van de organisatie waarmee we toewerken naar een organisatie die op basis van kwaliteit, kwantiteit en competenties in relatie tot de bestuurlijke ambitie in balans is.
- toerusting en ontwikkeling van de teams
- het Dynamisch Programma Zelforganisatie
- sturing op resultaten en kwaliteit
- een verdere ontwikkeling van het bestuurlijk-ambtelijke samenspel
- inzet op leren, innoveren en samenwerken.

ICT innovatie

ICT kan een belangrijk hulpmiddel zijn om onze nieuwe gemeentelijk rol in de samenleving en organisatie te realiseren. De voortdurende ICT innovatie biedt veel nieuwe mogelijkheden en kansen om dienstverlening en bedrijfsvoering op een andere manier te organiseren. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet is daarvan een voorbeeld en is opgenomen in het Ontwikkelprogramma Omgevingswet.

In 2017 hebben we ICT ontwikkelingen langs een aantal sporen verkend en de consequenties geïnventariseerd. We streven naar een moderne en voorspelbare dienstverlening en bedrijfsvoering. De vraag van inwoner en gebruiker staat centraal.

Gemeenten worden de komende jaren wettelijk verplicht gebruik te maken van een Generieke Digitale Infrastructuur (afgekort: GDI) De GDI bestaat uit digitale basisvoorzieningen waarmee overheidsorganisaties hun primaire processen kunnen inrichten, zoals Mijn Overheid, Idensys, eHerkenning.

Met de beoogde Wet Open Overheid wordt toegang tot publieke informatie een recht van inwoners. Daarbij worden gemeenten verplicht om uit eigen beweging bepaalde categorieën informatie openbaar te maken. We sluiten aan op bestaande landelijke ontwikkelingen en (regionale) samenwerkingen. Ambitie en ICT keuzes worden afgestemd op die van bestuurlijke keuzes en de organisatiedoelen.

De term datagedreven sturing horen we steeds vaker in gemeenteland. Want ook gemeenten ontdekken de grote waarde van gegevens. Verschillende gemeenten gebruiken deze gegevens al om het beleid te onderbouwen en te verbeteren. Beleid dat steeds meer is gebaseerd op feitelijke waarnemingen en veel minder op aannames en veronderstellingen. De vraag is wat de impact van datagedreven sturing zal zijn op de gemeentelijke organisatie, de dienstverlening en het werk.

Privacybescherming en informatieveiligheid

Informatiebeveiliging wordt tegenwoordig strak gereguleerd door de Informatie Beveiligingsdienst (IBD) van KING/VNG. Gemeenten hebben zelfregulerende afspraken gemaakt om informatiebeveiliging bestuurlijk te verankeren. In 2018 zal voor de tweede maal een nieuwe en verscherpte ENSIA verantwoording worden afgelegd aan de gemeenteraad.

Specifiek aandachtspunt binnen informatiebeveiliging is de bescherming van persoonsgegevens. Vanaf 25 mei 2018 hebben gemeenten ook te maken met de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG vervangt de Wbp vanaf deze datum. Deze nieuwe wetgeving moet zorgen voor een betere balans tussen de privacybescherming van burgers en de huidige wetgeving... in heel Europa. Hierbij staat digitale verwerking en uitwisseling van gegevens centraal.

Voor de bedrijfsvoeringsorganisatie blijft de ambitie om de dienstverlening aan de organisatie en externe partijen te verbeteren door voortdurend te professionaliseren en de klantgerichtheid van denken en handelen te vergroten.

Speerpunten

1. Een professionele bedrijfsvoering

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkelen opdrachtgeverschap.

- Het inrichten van contract- en leveranciersmanagement. Zo ontstaat meer grip op de kwaliteit, kwantiteit en tijdigheid van de prestaties die onze leveranciers ons leveren. Ook knelpunten signaleren we hierdoor eerder, waardoor we tijdig kunnen bijsturen.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Professionaliseren projectmatig werken.

- Verdere versterking van de competenties binnen Team Projecten door middel van onder andere cursussen en onderlinge coaching zodat het team kan doorgroeien tot het 'expertiseteam' voor projectmatig werken in de organisatie.
- Verbeteren van de kennis en ondersteunen bij projectmatig werken breed in de organisatie.
- Het stimuleren van een projectmatige aanpak van taken en werkzaamheden in de hele organisatie. Dit vraagt om het optimaliseren van de bedrijfsvoering qua planning, begroting, monitoring en ICT.
- Het werken met bestuursopdrachten en projectformulieren ter ondersteuning van de besluitvormingsprocessen in de organisatie, de resultaatgerichtheid en de samenwerking tussen teams.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Uitvoeren interne audits.

We organiseren jaarlijks een aantal audits om vast te stellen of onze processen goed verlopen en of we deze processen kunnen verbeteren. De uitkomsten van deze audits bespreken we met degenen die bij de audit

betrokkenen zijn, eventueel aangevuld met andere medewerkers uit de teams. Bij deze interne audits worden ook de resultaten van de verbeterpunten van het voorgaande jaar besproken.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Verbeteren juridische kwaliteit.

- We voeren audits uit om tot een betere kwaliteit van het eindproduct te komen.
- We organiseren gemeentebreed cursussen om de juridische kennis van medewerkers te verbeteren.
- We organiseren lunchbijeenkomsten voor geïnteresseerden binnen de organisatie met onze huisadvocaat, waarbij steeds een ander actueel thema op het programma staat.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Verminderen fiscale risico's.

Als gemeente krijgen we steeds meer met fiscale wetgeving te maken; btw, btw-compensatiefonds (BCF), Vennootschapsbelasting (VPB) etc. Dit brengt fiscale risico's met zich mee. Voor beheersing van de risico's ligt de focus op:

- Horizontale toezicht meer inhoud geven.
- Kwaliteitslag maken rondom proces aangiftes.
- Duidelijker en inzichtelijker (in kader van horizontale toezicht) maken wat de fiscale positie is per activiteit.
- Fiscale kennis verbreden binnen financiën.
- (interne) Klanten bewust maken van fiscale risico's en hoe dit tijdig en adequaat te beheersen.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

In het kader van Horizontale Toezicht is er rondom het proces van aangiftes BTW, BTW compensatiefonds en Werkkostenregeling/Loonheffing verbetering aangebracht waardoor de volledigheid, juistheid en betrouwbaarheid beter is gewaarborgd. In 2018 zal dit proces verder geoptimaliseerd worden en zal samen met de Belastingdienst nauwer samengewerkt worden om horizontale toezicht meer vorm te gaan geven.

Geld

We evalueren onze dienstverlening aan derden.

- We evalueren onze dienstverlening.
- We evalueren of de afspraken nog voldoen aan de wensen van contractpartners.
- We ondersteunen derden op personeel, financieel, ict en juridisch gebied.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

2. Herijking van de besparing op de organisatiekosten

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen de omvang van de formatie vast op 287,9 fte (huidige omvang 276 fte)

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

We zetten in op een meervoudige ontwikkelstrategie voor de organisatie.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

3. ICT innovatie een belangrijk hulpmiddel dat leidt tot een moderne en voorspelbare dienstverlening en bedrijfsvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aansluiten op de generieke digitale infrastructuur.

- We breiden de voorzieningen voor digitale dienstverlening uit met eHerkenning en Digid-machtigingen.
- We sluiten aan op MijnOverheid Lopende zaken en Berichtenbox.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

We hebben - mede vanwege aanbesteding nieuw zaakstelsel - geen algemene voorzieningen voor eHerkenning en DigiD machtigen getroffen. Voor de aangifte door begrafenisondernemers zijn we aangesloten op een landelijk dienst waarbij eHerkenning mogelijk is. Aansluiting wordt in 2019 opnieuw overwogen.

Tijd

Geld

Het openbaar beschikbaar maken van informatie.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Project stond gepland voor 2e halfjaar 2018. Vanwege langdurig ziekte binnen ICT Informatievoorziening zal project opnieuw worden gepland in 2019

Geld

Mogelijkheden 'datagedreven gemeenten' verkennen

- We onderzoeken de mogelijkheden tot definitieve invoering van de VNG pilot veiligheidsinformatieknooppunt: experiment met data-analyse ter bestrijding van criminaliteit/fraude en ondermijnende activiteiten.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

- Project gestart voor data-analyse in sociaal domein
- Organisatiebrede bijeenkomst / workshop op 23 oktober gepland voor kennismaking met het onderwerp.
- Gesprekken over virtueel team zijn opgestart

Tijd

Geld

4. De gegevens die we beheren zijn goed beschermd en worden zorgvuldig behandeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voldoen aan de eisen die worden gesteld in de AVG en bescherming van persoonsgegevens.

- Vaststellen Handboek Privacybescherming.
- Bijhouden register van gegevensverwerking.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

De meest noodzakelijke vereisten zijn geregeld, zoals aanwijzing Functionaris Gegevensbescherming, inrichten verwerkersregister, afsluiten verwerkersovereenkomsten en procedure datalekken. Het handboek nog niet.

Tijd

Geld

Voldoen aan de normen die worden gesteld in de Baseline Informatiebeveiliging.

Het volledig voldoen aan alle normen van de Baseline Informatiebeveiliging is een enorme klus en een meerjaren project. Het gaat over ondermeer de toegang van het gebouw en autorisatie van computersystemen en het iBewustzijn van medewerkers en in control zijn van genomen maatregelen.

Portefeuillehouder: Oostrum Joost van

Kwaliteit

Tijd

Geld

Interbestuurlijk toezicht

Met interbestuurlijk toezicht wordt bedoeld dat het college aan de gemeenteraad verantwoording aflegt over een aantal wettelijke taken. Het is indirect ook een verantwoording aan de provincie, die de uiteindelijke toezichthouder op deze wettelijke taken is. In de tekst hieronder legt het college per beleidsterrein

verantwoording af. De omvang en diepgang van de verantwoording sluit aan bij de eisen die de provincie hierover opgenomen heeft in het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2016–2019.

1 Ruimtelijke Ontwikkeling

De provincie heeft besloten om ook over 2017 hier geen verantwoording over te vragen

2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)

De WABO regelt de omgevingsvergunningen en bevat eisen op het gebied van fysieke leefomgeving (op het terrein van milieu, wonen, ruimtelijke ordening, natuurbescherming enz.).

De aansturing van en de verantwoording over deze taken lopen via een eenvoudige cyclus: jaarplan – jaarverslag. Omdat een deel van onze WABO taken wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Achterhoek ODA, werken we met twee cycli: één voor de ODA en één voor de gemeente zelf.

2.1 De ODA doet de uitvoerende taken op het gebied van milieu

- Het “jaarplan 2018” heet: het uitvoeringsprogramma 2018 ODA. Dit is een gedetailleerd plan op bedrijfsniveau. De onderliggende risicoanalyse is vastgesteld door het college en toegestuurd aan de raad (raadsvergadering van januari 2018).
- Het “jaarverslag 2017” is opgenomen in het algemene ODA jaarverslag 2017 (onderdeel van de reguliere p&c cyclus van de ODA). Dit is toegestuurd is aan de gemeenteraad (raadsvergadering van juni 2018).

2.2 De gemeente doet de handhaving en het toezicht op de bouw- en bestemmingsplannen.

- Het “jaarplan 2018” heet: uitvoeringsprogramma 2018 vergunningen, toezicht en handhaving. Dit is in januari 2018 toegestuurd aan de gemeenteraad.
- Het “jaarverslag 2018” heet: uitvoeringsjaarverslag 2017. Dit is in oktober 2018 toegestuurd aan de gemeenteraad.

Tenslotte: de provincie meldt over 2017 dat eventueel binnengekomen klachten, meldingen of signalen niet geleid hebben tot indeplaatsstelling of voordracht voor vernietiging van een besluit.

Conclusie: het college heeft over 2017 verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad en voldoet hiermee aan de vereisten van de provincie.

3 Financieel toezicht

De begroting 2018, voorjaarsnota 2017 en de najaarsnota 2017 en de jaarstukken 2017 zijn aan de provincie toegestuurd. De provincie beoordeelt deze informatie. Dit leidt uiteindelijk tot een vorm van toezicht.

Repressief als de provincie tevreden is, preventief als de provincie ontevreden is. De provincie plaatste ons in 2018 onder het repressief toezicht. De meerjarenbegroting was structureel in evenwicht en de kengetallen gaven alle een veilig beeld.

Conclusie: het college voldoet aan de eisen die de provincie heeft gesteld in het kader van financieel toezicht.

4 Archief

In de archiefjaarverslagen van 2016 en 2017 werd aan de Gemeenteraad inzicht gegeven in verbeterpunten voor onze archiefzorg- en beheer. Hieruit bleek dat we grip hebben op de kwaliteit van ons archief. Wel kwamen er een aantal verbeterpunten naar voren. Deze staan op de meerjarenprojectenkalender 2017-2020 voor het Archief.

Eén van de belangrijkste verbeterpunten, het opstellen van een calamiteitenplan, wordt in september 2018 afgerond.

Op 8 december 2017 ontvingen wij van de Gemeentearchivaris haar jaarlijkse inspectieverslag over 2017.

Daaruit valt de conclusie te trekken dat de basis grotendeels op orde is.

Conclusie: De basis is grotendeels op orde. Met de aanbevelingen zijn we aan de slag.

5 Huisvesting verblijfsgerechtigden

De gemeente Berkelland heeft de taakstelling 2017 voor wat betreft de huisvesting van vergunninghouders gehaald. Er is ook geen achterstand.

Conclusie: taakstelling is gehaald

INVESTERINGEN

Doelstellingen

Investerings

Maatregelen

Garvelinkskamp

Vanaf omstreeks 2020 worden in de wijk Garvelinkskamp in Ruurlo riolerings- en afkoppelmaatregelen genomen. Het terrein tussen Barchemseweg, Garvelinkkampweg en Brouwershoekweg is uitermate geschikt om overtollig regenwater te bergen en sluit daarmee goed aan op de doelstelling om de openbare ruimte klimaatadaptief in te richten. Dit terrein is ons onlangs te koop aangeboden. Wij willen op dit aanbod ingaan.

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Voshaarweg/Willem Sluiterweg Haarlo

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Schoemaker Ruurlo

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Renovatie drukrioolunits

Portefeuillehouder: Bosman Anjo

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Rozenkamp Eibergen

- Kwaliteit**

- Tijd**
Oplevering wordt verwacht eind dit jaar.
- Geld**

Haverweg Neede

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Ruwenhofstraat Neede

De weg in de Ruwenhofstraat is slecht. Tevens moet er nog een verbinding van het regenwaterriool gemaakt worden tussen de Borculoseweg en Oranjelaan. Door dit te combineren worden de weg en het riool aangepakt.

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Transformatie Oude straat

- Kwaliteit**
- Tijd**
Vorbereiding is afgerond. Uitvoering start in april 2018
- Geld**

Openbare verlichting

De omgevingswet bundelt alle bestaande wetten op het gebied van de leefomgeving (zoals bouwen, milieu, water, natuur en ruimtelijke ordening). De invoering van de omgevingswet is een wettelijke taak. De invoering vraagt extra inzet van personeel en het aanpassen van de ICT. Ook moeten we extra kosten maken voor een pilot voor een omgevingsplan in 2018, het starten met het maken van een omgevingsvisie in 2018 en het starten met het maken van een omgevingsplan voor de hele gemeente in 2020. De precieze kosten worden pas gaandeweg het traject duidelijk. Op basis van een rekenmodel van de VNG met onze eigen aanpassingen hebben we de kosten geschat op 1,7 miljoen euro. Volgens het VNG model zou de uitkomst 2,5 miljoen euro zijn. We zullen u van de ontwikkeling van de kosten tussentijds op de hoogte houden.

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Renovatie rioolgemalen 2020

- Kwaliteit**
- Tijd**
Inspraakprocedure loopt

Geld

Kwaliteitsslag kolken

Kwaliteit

Tijd

Aanbesteding is geweest, uitvoering start april 2018

Geld

Klein onderhoud riolering en re-linen 2020

De nieuwe N18 doorsnijdt meerdere kleine verbindingen die daardoor worden afgesloten. Het verkeer zal straks via onder andere de Lintveldseweg naar Eibergen kunnen oversteken. Hierdoor verwachten wij een geringe verkeerstoename. De weg heeft een erftoegangsweg type 2 functie. Het huidige dwarsprofiel van de weg voldoet hier niet aan. De weg heeft groot onderhoud nodig en dient aangepast te worden aan het dwarsprofiel wat bij een erftoegangsweg type 2 hoort. Dit onderhoud maakt onderdeel uit van een pilotproject waarbij gebruikers en aanwonenden betrokken worden.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Renoveren rioolgemalen

Uit onderzoek naar de toestand van de rioolgemalen in het buitengebied van Eibergen en Neede is gebleken dat binnen vijf jaar al deze rioolgemalen gerenoveerd moeten worden. De komende vijf jaar is daarvoor elk jaar een bedrag van € 230.000 euro nodig. Daarnaast is het noodzakelijk om jaarlijks enkele rioolgemalen in Borculo en Ruurlo te renoveren. Daar is jaarlijks een bedrag van ongeveer € 70.000 voor nodig. Samen dus in totaal € 300.000.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Renoveren rioolgemalen 2017

Kwaliteit

Tijd

Rioolgemaal Venterkamp 3 of het Loo wordt binnenkort gerenoveerd.

Geld

Semiverharding tussen stuw bij Mallumse Molen en Brinkweg

Het 'olifanten-pad' op de dijk langs de Berkel vanaf de grote stuw naar de Brinkweg wordt erg veel gebruikt door wandelaars om het buitengebied van Eibergen in te lopen. Dit pad, op de dijk, is jaren terug spontaan ontstaan. Van diverse kanten uit de bevolking zijn er verzoeken binnen gekomen of dit 'olifanten-pad' te voorzien van een semi-verharding overeenkomstig de reeds aangelegde paden in het uitloopgebied ten noorden van Eibergen. De ondergrond is van het waterschap Rijn en IJssel en deze wil geen pad aanleggen

maar heeft geen bezwaar dat de gemeente het pad aanlegt. Er is reeds gekeken naar subsidiemogelijkheden maar deze zijn voor dit project niet aanwezig.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vervangen brug over de Meibeek

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vervangen brug over de Middelhuisgoot

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vervangen damwand langs Lange wal

Kwaliteit

Tijd

Geld

Onderzoek communicatie watertakenplan

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vervangen riolering/herinrichten wegen Gelselaar

Kwaliteit

Tijd

De voorbereiding is nagenoeg afgerond. Uitvoering start in 2019.

Geld

Voor uitvoering zijn nog geen uitgaven gedaan.

Vervangende nieuwbouw 5 sterrenschool

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Vervanging riolering en herinrichting Kremerstraat en Doktersbleek

- Kwaliteit**
- Tijd**
- Geld**

Verwijderen zieke essen

- Kwaliteit**
Wij hebben met het verwijderen van de zieke essen een pas op de plaats gemaakt. Het lijkt erop dat de zieke essen zich aan het herstellen zijn.
- Tijd**
- Geld**

Vorbereiding Diepenheimseweg

- Kwaliteit**
- Tijd**
De voorbereiding is nagenoeg afgerond.
- Geld**